

വിതാഴിൻ-
കുഴൽപ്പേര്

തൊഴിൽ— കേന്ദ്രത്തിലേയ്ക്ക്.

ഒന്നാം പതിപ്പ്

കോപ്പി 1000

Printed at
The Yogakshemam Press, Trichur.

1123 കക്കിടകം.

കിടൽ നമ്മുടെ സാമൂഹത്തിന് കരുതകം. ശ്രീ. വി. ടി. ജയകുമാർ എഴുതിയ "തൃക്കൂടത്തിൽനിന്ന് അങ്ങനെയൊരു" എന്ന പ്രശസ്തവും ഏഴുതീയ്യ സാമൂഹത്തിന് കരുതകത്തിൽനിന്ന് അങ്ങനെയൊരു സാമൂഹവ്യവസ്ഥാപനത്തിലൂടെ വേണ്ടി സോവ്യറ്റുകാർ നൽകുന്ന കലാനിഷിതികളോട് തുല്യകലയായി വളർത്തപ്പെട്ടു; തികച്ചും പുരോഗമനരംഗത്തുള്ള. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാമൂഹത്തിന് കരുതകവും സാഹിത്യവും പരസ്പരം ലക്ഷ്യമുള്ളവയായിത്തീർന്നു. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ സാമൂഹത്തിന്റെ സവിശേഷത. അതിന് ഉദാഹരണമാണ് ശ്രീമാൻ വി. ടി. ജയകുമാർ, എം. ജി. ബി. തുടങ്ങിയവർക്ക് സാഹിത്യകൃതികൾ. ഇവർക്കു കഴിഞ്ഞാൽ ഏറ്റവും കിഷ്ടമായതായ "അമരൻ മകളും" സാമൂഹത്തിൽ ഏറ്റവും കിഷ്ടമായ "കൂടത്തി"യും കലയാലോചനയിലൂടെ സാമൂഹത്തിന് നൽകുന്ന സാഹിത്യ സാമൂഹത്തിന് കരുതകവും സാഹിത്യവും തമ്മിലുള്ള അടുത്തുള്ള ബന്ധം കണ്ടെത്തുകയെന്നതാണ്.

காலூதியும், பாலூதாய்க்குவதாய் முகமணிசென்ற காளத்திமுகுகொண்ட புலகமகந்நாடுநித்யமுநாமம் ஐனனகை உத்யயபகாக்கிசென்றெனின ஸ்வாஸகாநியாயினா ஸோமகையகநக வர்ணம் துவிக்கெதழ்நொ றந்திணையினதூ". இவ் உத்யயபக புதிய கபலக்கண்ணாறையு புதிய கபலநிகரிதியேயும் சுதலாவதென்ற ஸ்வாஸநித்ய. ஸ்ரீகமணாக், கெ. பி. ஐ; ஸ்ரீம. க. ஷே. பி; திண்ணிதம், கத்தபுத்தணு, ஸைனகர், ஷ. பி; தோதா, பத்திரி ஐனியவகை ஸகலாவகம். நல்லுள பத்தகடு, சபலகவரிநகடு, நாக்ககடு, துத்தபுத்தடு துக்கநீய கலாநாறாவகம் ஸா தாவாநிசபகலகென்ற துத்தகிசய ஸத்யயகைதாவிகளம். கித்தநிக் கை ஸ்வாஸநி தாந் துவசை ஐத்தணுபாயகை. நவகை பகை துளபகா றந்தித்கலாவகம் ஸாதுநாறாவகம். பவகை துத்கைதணுபவகைநித்ய. ஸாதுககைதணு" ஸ்வாஸகை ப்ரியகைத காவகயா ஸ்வாஸநித பித்ய துதநாது கலாபித்யதாடு பித்யதும் தோனார் பத்தகதி". நி த்யபித்ய ஸைநவகையுத்கைதிக் ஸ்ரீ. ஸ்வாஸநிதாவகர் 'பித்யபக' வும் 'ஸோஸபவ'க'யும் கை" ததித்ய வாயித்யுநாஸிதகக் கிதி. ந வகையாவகைத ஸ்ரீ. கத்தபுத்தணுக்கை 'கைதணியாவகர்' ஐன பத்த. 'தவகை" ஐன கவரிதயும் கை ததித்யவாயித்யுநாஸகை. ஸ்ரீகமணாக் கத்தபுத்தணு ஸைநகைதிக் கவரிதயாயி ஐத்தநித 'ஸோமபித்யாயி' ஐன கவரித கமகத்திதாவகைநிதர் கவபித்ய பித்யவகைதாடுதக

യി കലാശിച്ചത് കണ്ടതും ചിന്താഗതികൾ അവയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളിനെ തെളിവാണു്. ഈ യുഗവികാസം സർവ്വോദ്യമസമാധാനത്തിൽ തങ്ങളുടെ രൂപീകരണി എഴുതുമ്പോൾ മൂലത്തിന്റെ കാളാശി മുൻപറഞ്ഞ അപരശ്യാപരം കവിതകളിൽ വരുത്തുകയില്ലെന്നു പറയുകയുള്ളു.

ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽനിന്നുതന്നെയാണു് പ്രകൃതഗുരുമായ 'തോഴി'കൾക്കുതന്നിലേയ്ക്കു് എന്ന നാടകവും നോക്കിക്കാണാൻ.

ഇന്ത്യൻ സ്രീകളിലാകെ കാണുന്ന ഉല്പാദനത്തെത്തന്നെ അതേ കാലത്തായി നമ്പൂതിരിസ്രീകളിലും പരന്നുകാണുന്നു്. നമ്പൂതിരിമാരുടെ അവഗതകൾ ഏതാക്കെങ്കിലും നീതിക്കുഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളതായി അതേ ജനതയുടെ അടിമത്താവസ്ഥയ്ക്കും തന്നെ നീക്കംവരുത്തുവാനായിരിക്കുന്നതു്. വിദ്യാഭ്യാസത്തിലും വിവാഹത്തിലുള്ള വിശക്കരകൾ, അതാഴിൽപെട്ടാൽ സ്വതന്ത്രജീവിതത്തിന്നുള്ള പ്രതിബന്ധങ്ങൾ, പുരസ്കാരങ്ങൾ പൂർണ്ണമായിട്ടുണ്ടെന്നു് എന്തിനുള്ളതാണു് അവർ ഇന്നും സകലം ചെയ്യുകതന്നെ വേണം. അതുകൊണ്ടാണു് മുസ്ലീം ഉണ്ണിനമ്പൂതിരിമാർ യോഗക്ഷേമപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിധിയിൽ അന്തിമപരമായാലേ ഇന്നു് സമുദായപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അന്തിമംനടന്നു് നമ്പൂതിരിയെ അപമാനിച്ച കൂടെയ്ക്കു് ആവശ്യമായതുകൾ പ്രവർത്തിച്ചാൽ മുന്നോട്ടുവന്നിട്ടുള്ളതു്. അന്നു് വി. ടി. മുണ്ട 'അപ്പോളയിൽനിന്നു് അന്തിമംനടന്നു്' എന്ന പ്രഥമപദം ജനവികാസികാരുടെയിടത്തു് ആദ്യംഗ്രഹിച്ചാണു് തിരികെത്തന്നെകൾ, ഇന്നു് 'തോഴി'കൾക്കുതന്നിലേയ്ക്കു് എന്ന ഈ നാടകം പുറത്തു് യോഗവിതത്തിന്റെ നേക്കാണ് കൈയ്യൊഴുത്തതു്.

സ്രീസ്വതന്ത്ര്യത്തിനവേണ്ടി സംസാരിക്കുകയും വാഗ്ദാനം ചെയ്യുന്ന കൃതികൾ വിശ്വസ്യമായിത്തീരുക എടുത്തുനോക്കിയാൽപ്പോലും ശുദ്ധമാണു്. 'ബുദ്ധിശക്തി ഉപയോഗിച്ചാൽ അധികാരത്തില്ലാത്ത ക്രൂരഭവതകളാവാതെ സ്രീകൾ പാടുള്ളു' എന്ന വാക്കെ ഇഹ്സാൻ കാളാശി തന്റെ നാടകങ്ങളിലൂടെ ഭാര്യചെയ്യുവാൻ മുതിരിട്ടുള്ളു. ഇതേ വാക്കെത്തന്നെയാണു് പ്രസ്തുതനാടകവും എഴുതിക്കുന്നതു്. ഇതു നാടകത്തിലെ നായികയായ ദേവകിയിലൂടെ നമുക്കു സ്പഷ്ടമായിക്കാണാം.

പട്ടാസാരിയിലും പകിട്ടുള്ള ആന്തരത്തിലും മുതിർന്നിട്ടുള്ളവർക്കു് കാളാശി ദേവകിയുടെ വാക്കുള്ളു. സ്വന്തം ബുദ്ധിമുട്ടേയും ഹൃദയത്തിന്റെ

കഥാപാത്രങ്ങൾ

ദേവകി—ആഡംബരത്തിലും പരിഷ്കാരത്തിലും സുഖജീവിതത്തിലും മതിമറന്നു ജീവിക്കുന്ന ഒരു ഫൈസ്കൾ വിദ്യാർത്ഥിനി; പക്ഷേ അവാധം ആത്മാർത്ഥതയും ആദർശശീലമുള്ളവളാണ്.

പാർവ്വതി—സ്വന്തമായി പണിയെടുത്തു സ്വതന്ത്രയായി ജീവിക്കാനും, സമുദായസേവനമനുഷ്ഠിക്കാനും വെമ്പുന്ന മഹാരാജ ഫൈസ്കൾ വിദ്യാർത്ഥിനി.

സാവിത്രി—ശുദ്ധാചാര്യം പഠിക്കുന്ന ഒരു മിടുക്കുക്കുട്ടി.

ദേവസേന—അർദ്ധമരണം മുത്തശ്ശിയും മാത്രമുള്ള കുടുംബത്തിൽ അനാഥയായി കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന, പക്ഷേ തടസ്സവും ധീരതയുമുള്ള ഒരു സാധാരണ നമ്പൂതിരി കന്യക.

അമരത്താട്ടമ്മ—ദേവസേനയുടെ മുത്തശ്ശി; പഴമയും വാത്സല്യവും വഴിയുന്ന ഒരു സ്നേഹമുത്ത്.

ശ്രീദേവി—അമ്പലത്തെണ്ടിയായ ഒരു ഭക്തയും, നിഷ്പക്ഷരായ ഒരു നാമഭവകമ്പക്കാരിയും.

വക്കീൽ—പരിഷ്കാരത്തിന്റെ സൂട്ടിലുള്ള ഒരു തന്ത്രശാലിയായ പിന്തിരിപ്പൻ.

അപ്പൻ—യോഗക്ഷേമപ്രസ്ഥാനത്തെ തുരങ്കവെസ്റ്റാൻനോക്കുന്ന, വൃത്തികെട്ട ഒരു 'പതാക്'ക്കാരൻ; പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പേരിൽ കന്യകമാരെ വിവാഹ കാശടിക്കുന്ന ഒരു സമുദായദ്രോഹി.

ഇതിൽ പാട്ടെഴുത്ത അന്തർജ്ജനങ്ങൾ

ദേവകി — തളിയിൽ ഉമാദേവി.

പാമ്പുതി — ഇ. എസ്സീ. സരസ്വതി.

സാവിത്രി — ആലമ്പിള്ളി ഉമ.

അമരത്താട്ട് അമ്മ — വി. എം. ശ്രീദേവി.

അപ്പൻ — എം. സുഖിത്രി.

വശീൽ — വി. പ്രിയദത്ത.

ശ്രീദേവി — വി. എൻ. ദേവസേന.

ദേവസേന — കാവുങ്കര ഭാഗ്യവി.

റഹ്മാനും

സ്ഥലം: വിദ്യാർത്ഥിനീസഭനത്തിലെ ഒരു വായനാഭവനം.
സമയം: കാലത്തു് ഖുട്ടമണി.

[പാട്ടുകുറിപ്പുകളെ മറ്റും വൃത്തിയുള്ള വായനയും യ
രിച്ചു് കാലത്തെ കാപ്പികഴിഞ്ഞു് പരിശുദ്ധ വായനാഭവന
ത്തു്. നേരിയിൽ ഒരു പൊട്ടലുണ്ടാകുന്നു. ഇക്കത്തു കയ്യ
ത്തു് റിസ്കുവാച്ചു മാത്രമുണ്ടു്. ഏതാണിതപതു വായനയ്ക്കു പൂ
യം. ദേവകി കളി കഴിഞ്ഞു് ഇക്കത്തു കാപ്പികഴിച്ചു് അ
കാരണത്താലാണിതെന്നു്, പാട്ടുകുറിയുടെ പൂയം പതിക്കു
വായനയ്ക്കു്. കയ്യിൽ കളിക്കുവാനു്, സെൻറ്, മാത്രമുണ്ടു്,
ചിപ്പി, കണ്ണാടി ഇത്രയുണ്ടു്. നന്നത്തു മറ്റും വായനയും
ഇക്കത്തു കഴിഞ്ഞു് മാത്രമുണ്ടു്. മേൽ നിറയെ ഇക്കത്താണിതെന്നു്
അവർ പൊട്ടലാണിതെന്നു് വരുന്നു.]

“ഇക്കത്തു മേൽക്കൽ വിപുലം

പ്രേമസമാധാനം മേൽക്കൽ;

ഇക്കത്തുക്കൽ അവനന്തൻ

സ്വർഗ്ഗസമാധാനം മേൽക്കൽ;

നമ്മൾക്കവിതാപ്രകൃതികാതിൻ

മെലവിതാലമം മേൽക്കൽ

നന്നിച്ചിത്തം കറച്ചുനേരം

നമ്മൾക്കവിതാ നിർമ്മിതം.”

[ദേവകി ഇക്കത്താണിതെന്നു്. പൊട്ടലെന്നു്, പൊട്ട
ലെന്നു്. സർവ്വ നേരയാണെന്നു്. ഇതിന്റെയെല്ലാം ഇക്കത്തു്
പൊട്ടുന്നമുണ്ടു്.]

വാർത്ത:—“എങ്കിലും, ദേവകീ, നിങ്ങൾ കാണും സങ്കല്പലോകമല്ലീയലകം.” (വാർത്ത)

ദേവകീ:— ഓ. മതി മതി, കളിയാക്കീയ്ക്ക്. ഈ രണ്ടുവരി എവിട്നോ വരിച്ചു ചെയ്തത്. ഞാനെന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ പോകാൻ പോകാൻ ചെയ്തും. (കണ്ണാടിനോക്കി ഒരു ടൈംഡ് തലയിൽ തിരയുന്നു) ദേവകീ മേലോൻ കാണാക്കോണം ഒരു കണ്ണാടിപോലെയായിട്ട് എന്ത് ചെയ്യാനോ? സൊന്തായിട്ടൊന്നു വാങ്ങാൻ പൊറുപ്പുപോ വാർഡൻ സമ്മതിച്ചു.

വാർത്ത:— ചങ്ങാതിക്കൊരു കണ്ണാടി വേണ്ടെന്ന് കോപ്പോഴ്ത്തേണ്ടത് മറന്നോ? വാങ്ങി ചങ്ങാതിമാർക്കു? വാങ്ങാം പാ. (എഴുന്നേറ്റ്) വാങ്ങിപ്പാടി മേലോൻ പ്രത്യക്ഷമായാത്തതൊരു ഒട്ടം പരിഭവിക്കാൻ ലു.

ദേവകീ:— മതി മതി, പരിഭവം. നല്ല സാരിയുടേയും, തലച്ചീകിയെടേയും, തുടങ്ങിയവയെടേയും, ഇതൊക്കെയാണെനിക്ക് വയ്ക്കാം. പിന്നെ, മേലോൻ വായിക്കുന്നു. ഒരു രസോല്പാത്ത സ്റ്റാസ്ബുക്സും സ്പ്രിങ്വെപ്പേഴ്സും മാത്രം വായിക്കാവുന്നതിന് മേലോൻ, നിങ്ങൾ.

(കയ്യിൽ നോട്ടുപുസ്തകവും പെൻസിലുമായി സാവിത്രി പ്രവേശിക്കുന്നു. 11 വയസ്സ് പ്രായം. ചൊറുചൊറുക്കളുള്ള മുഖഭാവവും സ്വഭാവവും. വേഷം: വാവാടയും ബ്ലൈസും.)

സാവിത്രി:— വാർത്തിച്ചേച്ചീ, ഈ കണക്കൊന്നു ശ്രദ്ധിക്കണം നോക്കൂ. വഴി നോക്കണം, ഉത്തരം

നോക്കണം—രണ്ടും നോക്കണം. ഈ തരം കണക്ക് വ
 രീക്ഷക്ക് വരുന്ന് കീച്ചൻ പറഞ്ഞു. (ദേവകിയോട്)
 ഉപ്പോ, ല്യോ ദേവകിയേടത്തി?

ദേവകി:— ഉപ്പ്, വ്വ്, വരീക്ഷ പാസ്സാവേപാന
 ല്യോ? കൊറെ എറെണ്ടെ പരീക്ഷാച്ചാ കുട്ടേ പ്രാദിടെ ഒരു
 പരിഭമം.

സാവിത്രി:— (ദേവകിയുടെ സാരിയിൽ തിരുപ്പടി
 ചുക്കൊണ്ട്) എടത്തിക്ക് പാരിഭമലോത്തട്ട്യാ കഴിഞ്ഞ
 കൊല്ലം തോററത്. രാപിലെ ഒന്നും പടിക്കാണ്ടെ ക
 ള്ളാടീം നോക്കിതന്നാ ഇക്കൊല്ലാം പാസ്സാവ് ഞാപ്ല.
 ചോക്ക, ദേവകീടത്തി, ഇത്തത്തൊക്കൊല്ലാംഇടി ഞാൻ
 തോല്ലാണ്ടും എടത്തി പാസ്സാവാണ്ടും ഇതന്നാ നമ്മ
 ട് ക്ലാസ് മേറ്റ് സാചും. എന്നാ എന്തൊരു രസാനോ!

ദേവകി:— (സാരി നേരെയാക്കുന്നതിനിടയിൽ) അ
 തേ, തെ, ഞാൻ മൂന്നുകൊല്ലം തോററട്ട് പിന്നേം നാ
 ണലോണ്ടെ പടിക്കുന്നാനിരീക്കുണ്ട്? എനിക്ക് പ്ലത്ത്
 പോതാ സുഖായിട്ടിരിയ്ക്കേയ്. എന്നാലും ഞാൻ തോക്കു
 ന്നുണ്ടായില്ല. ഉം (സാവിത്രി സാരിയിനേൽ കൈ
 വെക്കുന്നിറഞ്ഞത്) ഹയ്. അതത് സാവിത്രി. എന്തിനാ,
 എന്റെ സാരിതങ്ങനെ ചീത്താകുണ്ട്? (കൈതട്ടി സാ
 രിനേരെയാക്കുന്നു.)

സാവിത്രി:— ഇപ്പോ ചീത്തായിട്ടൊന്നല്ല. ഞാൻ
 സാരിയടുക്കാരില്ലാച്ചാലും നന്നാക്കാനൊക്കെനിക്കറിയാം.
 (നേരെയാക്കാൻ ഭാവിക്കുന്നു. ദേവകി ഒഴിഞ്ഞുമാറുന്നു)

ദേവസേനേടത്തി ഞ്ഞി വർദ്ധ്യാത്രേ. കീച്ചാ പാഞ്ഞേ. ഭീഷ്മ വീടിയാൽ പ്പിന്നേം പഠിയ്ക്കണതു് അപ്ഫെന് സ മതല്ലാത്രേ. ഇങ്ങനേളു അപ്ഫെന്തെ എന്ത് ചെ യുണന്നാ എടത്തിടെ അഭിപ്രായം?

ദേവകി:— ചെയാൻ പലതുണ്ടാവും. പക്ഷെ, ആരും ചെയാൻ ന്നുള്ളതാ പ്രശ്നം. (കണ്ണാടിയിൽ ശ്രംഗാരമഭിനയിക്കുന്നു.)

സാവിത്രി:— ദേവസേനേടത്തേ സഹായിക്കാൻ നമ്മളൊക്കെ പൊറുപ്പടണം. ഏടത്തുതിനൊക്കുപ്പ?

ദേവകി:— ഞാനെന്താ കരുക്കല്ലാടേ? (ശ്രംഗാര മഭിനയിക്കുന്നു.)

പാർവ്വതി:— ഓ, സാവിത്രി, കണക് ശത്മാണ്. (വൃന്ദകോം പെൻസിലും കൊടുക്കുന്നു. സാവിത്രി പോ കുന്നു) ദേവസേനേടേ അപ്ഫെന്തെ എന്ത് ചെയ്യണം നേ തീർച്ചാക്കൂ?

സാവിത്രി:— (പകുതിതിരിഞ്ഞ്) ആ മൂക്കുണ്ഡ് മുറിയ്ക്കും ദേവസേനേടത്തേ ഇങ്ങട് കൊണ്ടുപാമേ, രണ്ടും വേണന്നാ എൻറെ പക്ഷം. (സാവിത്രി കാടി പ്പോകുന്നു. പാർവ്വതി ആലോചനയിലാണ്ടിരിക്കുന്നു. ദേ വകി ശ്രംഗാരമഭിനയിക്കുന്നു.)

പാർവ്വതി:— (ഭീർഘശ്വാസംവിട്ട്) ദേവസേനേടേ പടിപ്പ് മൊടങ്ങാടേ കഴിക്കാൻ ഒരു വഴിണ്ട്. അ തിന് ദേവകീന്ത്യാ ശ്രമിയ്ക്കുണ്ടത്.

ദേവകി:— ഞാനെന്താ ചെയ്യുണ്ടത്?

വാർത്ത:— അത് പറയാം: ദേവകീടെ ഇല്ലത്തെ ആശ്രയിച്ച് കഴ്യേണതാ അമ്മത്തൊട്ടുപ്ഫൻ നമ്പൂരി. ദേവസേന പടിച്ചോട്ടെന്ന് ദേവകീടെ അച്ഛൻ ഒരു വാക്ക് പറഞ്ഞാമതി. അപ്പ്ഫൻ നമ്പൂരി അത് തെറ്റി നടക്കേണ്ടാപിഡ്യ.

ദേവകി:— അത് ശത്രു. പക്ഷേ, അച്ഛനെത്തന്നെ പറയാണ്ടിരിക്കുന്നത്? തെരഞ്ഞിരിക്കുന്ന ചെങ്കടാങ്ങത്ത് സ്കൂളിപ്പടിക്കുന്നത് അച്ഛൻ സമ്മതമാണ് തീർച്ച. അൻ തെരഞ്ഞൊപ്പൊ ഒരു സംശയം ബോധിപ്പിച്ചു.

വാർത്ത:— അതോണ്ടായിഡ്യ. പരിഷ്കാരങ്ങളാരിൽത്തന്നെ പല തരക്കാര്യങ്ങൾ. ചെലവ്ബ്, അപരധി കോം പണക്കാരാണ്; അവരോടൊത്തുള്ള എന്ത് പരിഷ്കാരം സ്വീകരിക്കും. പഴമക്കാരെക്കൊണ്ടുവരുന്ന നേരെ കണ്ണീമ്പേണ്ടേന്നും.

ദേവകി:— അത് ഹാസ്സമാ. പരിവേഷനം കഴിച്ചേന്ന് ഇത്രയും പ്രാശ്നിക്കാറാകിട്ട് കപ്പിടാടന്റേല്ല ദേശാലേത്ത് പരിവേഷനം കഴിപ്പിച്ചത്?

വാർത്ത:— എന്നാ അതേ പരിഷ്കാരങ്ങളെ സാധാരണക്കാർ ചെറുതാ പഴമക്കാരെക്കൊണ്ടുവരുന്ന കണ്ടമാനം കണ്ടുപെടാത്താൻ നോക്കും. അപ്പൊ പഴമക്കാരെക്കൊണ്ടിരായി പരിഷ്കരിക്കട്ടെ സഹായിക്കാൻ ആ പ്രമാണികളോടൊക്കെയും. എന്നല്ല, ത്രിയാദികൾക്കൊക്കെ ആ പഴമക്കാരെത്തന്നെ കണ്ടിച്ച് സൽക്കരിക്കേം ചെയ്യും.

പാർവ്വതി:— എന്തെ ഭട്ടൻ പഠാച്ചു? ഞാനറിഞ്ഞാ
യില്ല. രണ്ടാഴ്ചയിട്ട് ഞാങ്ങാൻ്റിലുലോ ഖീടെ.

ദേവകി:— എന്നാ കേക്കുണ്ടതാണത്; ബഹുരസ
ങ്ങ്. ഭട്ടന്റെ ആത്മോച്ചാരതിന്റെ ഇല്ലത്തോന്ന്. കൂ
ട്ടിക്കൊണ്ടോരാൻ താറികു കഴിയാത്തപക്ഷം കാമ്യസമാനം
ചെണ്ണിനേക്കൂടി അങ്ങനെയല്ല. കൊച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടും,
ചെണ്ണും കട്ടി. കൂടിങ്ങ് ഇല്ലത്തെത്തേക്കുണ്ട. കാമ്യ
സ്ഥാപിച്ചു, ആത്മോച്ചാരതി. പരിഭ്രമമായി ഭട്ടൻ. ചാടി
പ്പൊറപ്പെട്ടു. തെരഞ്ഞു. തെരഞ്ഞു കരു കണക്കിന് ക
ണ്ടെത്തി. എന്ന് ഭട്ടൻ ആത്മോച്ചാരതി ഒപ്പം. ഇങ്ങ
ട് കൂട്ടിക്കൊണ്ടോരും ചേണ്ടിവന്നു.

പാർവ്വതി:— ഇത്ര കൈ പഠിപ്പും അയാളുടെ മ
നസ്സമിതിക്കൊരു മേദോലുലോ.

ദേവകി:— അങ്ങനത്തെ ചെരുമാറൊന്നും എ
ന്നോട് പഠിപ്പാ. എത്ര കേമനായാലും എന്റെ ഇ
ഷ്ടോം സ്വാതന്ത്ര്യം തടയാൻ വന്നാ ഞാൻ സമ്മതി
ക്കില്ല.

പാർവ്വതി:— അങ്ങനെ ചെലു കറപ്പൊക്കേണ്ടവ
ണത് എന്തായാലും നന്ന്. പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു പ്രകൃതം
വിട്ടു പറയില്ലേ. ദേവസേനയുടെ കാമ്യശ്ലോ പഠ
ഞ്ഞേന്ന്?

ദേവകി:— അതിനെപ്പറ്റി അച്ഛനോട് ഞാൻ
ക്കുറുപ്പും. അച്ഛൻ ചേണ്ടത് ചെയ്യും ന്നാ എന്റെ
വിശ്വാസം.

ചാപ്പതി:— ചെമ്മൂടാ നന്നായി.

(അണിയറയിൽ മണിയടിക്കുന്ന ശബ്ദം)

ദേവകി:— ഈശ്വര ഇരശ്വര. മീനസിന്റെ ഇല്ലെല്ലേ? പൂച്ചാ വാതി. എന്റെ നോക്കേഴ് കൂടി കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ചാപ്പതി:— എന്റെ ബസ്സുകാരിയെക്കേം കൂടി കഴിഞ്ഞു.

ദേവകി:— ചാപ്പതി മിടുക്കന്തിയല്ലേ?

(മഞ്ജുവേലം വേഷം.)

രോഗം: രണ്ടു്.

സ്ഥലം: അമരത്തൊട്ടെ കിഴക്കെ പട്ടമം. സമയം: പകൽ മൂന്നുമണി.

[ദേവസേന, പാശ്ചാത്യർ, സർവ്വവിദ്യ ഇവർ ഇരുന്ന സംസാരിക്കുന്നു. ദേവസേന ജ്യോതിഷിയായാണ്. 14 വയസ്സ് പ്രായം. പശ്ചാത്യർ വേഷം, നവനവായ മുഖരേഖം. സർവ്വവിദ്യ പശ്ചാത്യർ വേഷമുണ്ട്.]

“സപരകിയീർത്താത്തവിനോദിതകൾ നിവെയിയുള്ളപ്പോൾ വിജാതീയീകളിരിപ്പിനു ചോകവെത്തിൽ നന്മുണ്ടു്?”

ഇനിയും ഏന്തിൽ നന്മുണ്ടു്?

മറുക്കുമല്ലവ മുറയിക്കുഴിയും നന്മുതിരിയോടൊ-

ത്തൊരുക്കിപ്പിന്നി അങ്ങൾ നയിക്കുൻ നാമകരണവും

ജീവനാമകരണവും”

[“നരായണ നാരായണ! നമ്മെ ആ കടകൾ പൂക്കളും ഇങ്ങ” ഏഴുതുളകൊണ്ടു് എന്നു പറഞ്ഞു” ഒരു കൂട്ടിൽ മറവയും മനോഹരയിൽ അവണപ്പലകയുടേയി അമാന്താട്ടമെ പ്രവേശിക്കുന്നു. 12 വയസ്സ് പ്രായം.]

ദേവസേന:— കുറുകേ പൂക്കളും ഞാൻ നെന്തൊക്കി വെച്ചോളാം.

സർവ്വവിദ്യ:— ആലസ്യത്തിൽ മുമ്പിൽ ജീവിതമടിയറവെച്ചിടേ-
നാവില്ലിനിയും വനിതകളേപ്പോൽ ജീവിക്കേണ്ടെന്നു്?

അങ്ങൾ ജീവിക്കേണ്ടെന്നു്?

ദേവസേന:— ഇപ്പോ വായിച്ചത് മതി, സാവിത്രി. ഏനിക്ക് നിങ്ങളോട് ഇല്ലി വത്താനം ചോദിയ്ക്കാനും പഠയാന്റുണ്ട്.

പാപ്പുതി:— ദേവസേനയായിട്ട് വത്താനം പറയാനും-ഞങ്ങളു് വന്നിട്ടുള്ളതു്. പിന്നെ വായിക്കാലോ സാവിത്രി.

(സാവിത്രി വായന നില്ക്കുന്നു. അമ്മ തിരിഞ്ഞു കണ്ണു.)

ദേവസേന:— ദേവകി ക്രിയയുടെ സമേത്ത് മൂടീട്ടാവും വരാന്ത് ഞാൻ റിമീസ്സുണ്ടായില്ല.

പാപ്പുതി:— ദേവകിക്ക് നന്ന മടിണ്ടാൻ. പാലപ്രത്തല്ലുപൂരിടേം കാലിക്കന്റേ നിശ്ചുന്ധാം വക്കീലിന്റെ ജീവത്തേപാം കൈക്കൂടിട്ടാ ഇങ്ങനെ വേണ്ടിവന്നത്.

അമ്മ: അമ്മ:— ഏനിസ്സു് മനസ്സിലാവ്ണില്ലേ-ക്രിയക്ക് മൂടാണ്ടെ വൈയ്യോ? തിയ്യിന്റെ മുമ്പിലിടിക്കണമെ നോക്കൂ. ഉപ്പൊളമ്പണമെന്തു കയ്യു് പൊറത്തു് കാട്ടാം, കുടിയെ പിടിയ്ക്കാം—ഇദൊക്കെ മൂടാണ്ടുതാനെച്ചോവോ?

സാവിത്രി:— മൂടിക്കെട്ടി കണ്ണു കാണാണ്ടെ തട്ടിത്തടഞ്ഞ് വീണേകിലോച്ചിട്ടല്ലേ കുടിയെ പിടിക്കുണ്? മൂടാണ്ടുച്ചാ പിന്നെന്തിനാ പിടിക്കുണ്?

അമ്മ: അമ്മ:— അമ്മാമൻ കുടിയെ പിടിക്കാം ക്രിയയുടെ കൈണ്ണായിട്ടാ പറയാം.

വാർത്ത:— അനുമാനയോഗത്തിൽ വരാൻ തന്നെ ദേവകി ഇശ്ശി മടിച്ചു.

ദേവസേന:— ഇല്ലാണ്ടിരിയ്ക്കോ? ദേവകിക്ക് മുമ്പാകെ ഈ വക വഴക്കങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നും കാട്ടേണ്ടിവന്നിട്ടില്ല. ഇനി വാലപ്രത്തെത്താകൂ! പേങ്ങയ്ക്കോ? ദേവകിക്കൊക്കെ തന്റെ ഇഷ്ടപോലേ വെന്തേ; ഇതുവരെ അങ്ങനെയായിട്ടില്ല.

അമ: അമ്മ:— ആഞ്ഞമ്മാകാളായ്ക്കൊന്നു നമ്പ്യാരെ ഇഷ്ടംതന്നാണെ പോകുന്നത്. അല്ലാത്താ മേലൊരു പകടാവും. കേട്ടില്ലേ, ആ കോതർശ്ശി പട്ടേരിയുടെ ആഞ്ഞമ്മാക്ക് ഏതോ കരുത്തന്റെ കന്നിച്ച് മധ്വരശിക്കൊന്നൊ കടന്നുപോയിട്ടേ; അത്ര വരുതോത്താസം.

വാർത്ത:— ആ പട്ടേരിക്ക് പെണ്ണിനെ കൊടുത്തല്ലേ, അമ്മത്താട്ടമ്മേ, തോത്താസം? വയസ്സ് കാലത്ത് വയ്ക്കത്തോടത്ത് അടിക്കുപ്പണിക്കായിട്ട് വേക്കണ്ണ. ഇത്രയല്ല, ഇതിലധികം വന്നാണു, ഈ വന്നാക്കു. ഇപ്പോളത്തെ കാലത്ത് പെങ്കിടാങ്ങളെ അവരുടെ സ്വന്തം നോക്കാണ്ടെ യൊന്നും കൊടുക്കവയ്യ. അങ്ങനെ കൊടുത്താ ഇങ്ങനെ കൈ പറ്റേ പെടും. പത്തുപെട്ടോലോ പാത്രങ്ങളെപ്പോലോ പെങ്കിടാങ്ങളെ കരുതിയാലോ?

ദേവസേന:— ഞാൻ പോയി കാപ്പിണ്ടാക്കട്ടെ. മണി മൂന്നായിട്ടുണ്ടാവും.

വാർത്ത:— ഞാനും വരാം, സഹായത്തിന്.
(രണ്ടുപേരും പോകുന്നു. സാവിത്രി വീണ്ടും വായിക്കുന്നു.)

നടക്കുകില്ലിനി ഞങ്ങൾക്കറിയാം ചെത്തേണ്ട വാമല്ലാം
പിടിച്ചുകൊണ്ടുവരട്ടെ വിപ്രക്കരയേടങ്ങളുമാർ പോയ്
വിപ്രക്കരയേടങ്ങളുമാർ പോയ്,
മറക്ക ഞങ്ങളെ നീവിരുവേടി മലിമസമാക്കാനായ്"

അമ: അമ്മ:— ഇക്കൊക്കുറാണോ ജ്യോളിപ്പിക്കുണ്?
സാവിത്രി:— ഇത് പഠിക്കണതൊന്നപല്ല. ഒരീ
സെത്തിന് വായ്ക്കാം.

അമ: അമ്മ:— എനിഞ്ഞൊരീ രസോം തോന്നിയില്ല.
(തുണക്കാരിയെ മറുത്തു നിറുത്തി ചേലപ്പുതപ്പും മറക്കുക
യുമായി ശ്രീദേവി അന്തർമനം പ്രവേശിക്കുന്നു. 45 വ
യസ്സ് പ്രായം.)

അമ: അമ്മ:— (സൂക്ഷിച്ച് നോക്കി) ആരാണ്? ഇട്ടി
ച്ചിത്രപ്പേ? ഇങ്ങൻ കേൾക്കുക. ഇപ്പോഴിടുന്നാ?

ശ്രീദേവി:— ഇപ്പോ വാലപ്രത്തീനാ. നോക്കേ ഉഴ
ണ് കഴിച്ച് പോന്നു. തുക്കുകോവ്ല് തിരുത്തേക്കാം
കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. സന്ധ്യയുടെ മുമ്പെ അവയെത്തേണം. സ
ങ്കീർത്തിന് മുമ്പ് വേണമോ തൊഴാം. പടിയുക്കുകി
പോന്നോ ഇവയെ കേറാഞ്ഞെ വയ്ക്കാച്ചിട്ട് കേര. ഇല്ലി
രിയ്ക്കാനൊന്നും എടേല്ല. (പടിയിന്മേൽ ഇരിയ്ക്കുന്നു) ആ,
താത്രി എപ്പോ വന്ന്?

സാവിത്രി:— ഞാൻ വന്നിട്ട് ഒന്നു രണ്ടു മണിയു
റായി.

ശ്രീദേവി:— ഇന്ന് ജ്യോളൊന്നുല്ലേ?

സാവിത്രി:— ഇല്ല. ഇന്നും നാളും മറുന്നാളും
ഇല്ല. മഹാത്മാഗാന്ധി മരിച്ചുവെന്ന് മൊക്കും.

അമ: അമ്മ:— ഇട്ടിച്ചിരിപ്പൊ പാലപ്പുത്ത് നാനേ പാഞ്ഞത്? ഓ, ഉള്ളതന്നെ. പാലപ്പുത്ത് കടിവെപ്പാർന്നുലോ മിസ്സാൻ. പാനേകളീം സത്രോക്കെ കേമായില്ലേ!

ശ്രീദേവി:— അതൊന്നുണ്ടായില്ല. നന്ന ചുരുക്കം അലേണ്ടായുള്ളു.

അമ: അമ്മ:— ഓണപ്പൊട മുറുന്നുല്ലേ?

ശ്രീദേവി:— അല്ല. പണം, പരക്കേണ്ടാത്തുല്ല.

അമ: അമ്മ:— മഹസ്കരീടെ ആദ്യത്തെ വേട്ടാ. സാമാന്യപോലെന്ത്യ വേണ്ടുന്ന്. അമ്മസ്കരീടെ വേളി കഴിഞ്ഞ് കടിവെപ്പ് എനിക്കിപ്പം തോന്നുണ്ണ്. എത്ര കേമായിനോ! പിലാച്ചീരിടെ വെളിച്ചപ്പാട്, ഇട്ടീച്ചപ്പന്റെ ഇട്ടിക്കുണ്ടപ്പൻ, മാധവശ്ശീരിടെ മുത്തശ്ശി— ഇവൊക്കെ എത്ര കേമായിനോ!

ശ്രീദേവി:— ആദ്യം കേക്കേണ്ടായി നമ്പൂരാന്റെ നാടകംണുന്ന്. പിന്നത്താട്ണ്ടായില്ല. അമ്മസ്കരീക്ക് സമ്മതല്ലാഞ്ഞിട്ടാത്രേ.

അമ: അമ്മ:— ചോയ്ക്കാനേള്ളു: അമ്പലങ്ങളിൽ ഐത്തക്കുക്ക് കടന്നൊടക്കീട്ടും ഇട്ടിച്ചിരി തിങ്ങുറഞ്ഞൊഴും വേണ്ടാച്ചിലും, ചോ? ഇസ്ലാമോളെ മത്യാക്കീന്ന് കേട്ടു.

ശ്രീദേവി:— വേണ്ടാച്ചിലാനന്നേള്ളു. സഖദ്യായ നന്നേണു. അമ്പലക്കൊളത്തിൽ കളിച്ചു തൊഴും; എന്നിട്ട് വേറെ ഏവകേങ്കിലും പോയി പിന്നെ കളിക്കും.

അങ്ങനെയൊ പതിവ്. തൊഴുത ശുദ്ധായിട്ട് ഒന്നും കഴിക്കാലൂ.

സാവിത്രി:— ദേ, ഇപ്പോഴൊക്കെ അയിത്തലാച്ചാ നോക്കുന്നതിനാ അയിത്തം? നമ്മളു് ഇപ്പോഴൊക്കെ ചേലൊ?

അമ: അമ്മ:— ഇങ്ങനെയൊ ചോദ്യം എന്താ പട? ഐത്തായ്പോന്ന് സംശയം കളിത്തൊണ്ടെ വല്ലതും കഴിഞ്ഞു, വെണ്ണ നോക്കിക്കൊ? എനിക്ക് വയ്യാ വിശ്വം.

ശ്രീദേവി:— ശുദ്ധശുദ്ധത്തിന്റെ കാബ്രൊക്കെ നന്ന പാടൊല: പാലക്കാട്ട് കളിപ്പോണ്ണുവുലീടേ ചെറുണ്ണു ചൊരാനുരൂവുലീടേ സ്ഥലത്ത് വാലുക്കാരത്രേ വെണ്ണാൻ.

അമ: അമ്മ:— വാലുക്കാരെ് വെച്ചത് നന്നുതാനം ആത്തൊമ്മാരോളം ഉണ്ണു? നാരായണ, നാരായണ! ഇക്കൊക്കെ കേക്കുണ്ടിവരണതന്നെ മരവാവാ... കൂട്ടത്തിച്ചൊണ്ണുന്നേളു: ഇട്ടിച്ചിരിടെ മഹന്റെ ആത്തൊമ്മാക്ക് പച്ചാരോക്കേലേ?

ശ്രീദേവി:— ഉവ്വ്, വ്വ്. ആഹ് കാണ് മുറിക്കുണ്ടായി. ഇപ്പൊ കപ്പായടേണ്ട്. രാവിലെ കളികഴിഞ്ഞ് നേടിക്ക കട്ടോളോ, വാലുക്കാരെ് വെച്ചുവെച്ചും മാത്രേ കപ്പായിടാണ്ടേളു.

അമ: അമ്മ:— അങ്ങനെയൊ ഇപ്പോ കേടേണ്ട! ഇവ് ഒത്തൊ നങ്ങത്തോട്ട് എത്ര പാത്തൊന്നോ ഞാൻ, നമ്പ്യാരടെ അടത്ത് ചെല്ലമ്പോ കപ്പായടേത്ത്. ഒരു കൂട്ടം വേണ്ടേ?

ശ്രീദേവി:— നോക്കൂ ഇങ്ങനെ വയ്ക്കാ. എന്നാ
ഞാൻ ഇല്ലെന്നും പറയല്ല.

അമ: അമ്മ:— നാളെ രാവിലെ തൊഴിൽ ഇങ്ങി
നെ വരു. ഒരുതരം പാത്തു പോവാം.

ശ്രീദേവി:— മേടക്കം ബസ്സിനാക്കുന്നതാ മോഹം.
മറന്നാ കൂടുതൽ നാമംജവത്തിനെത്തണം.

അമ: അമ്മ:— ഇട്ടിച്ചിരിക്ക് ഇതിനൊക്കെ സാ
ധിക്ക്ണ്ണുണ്ടലോ. ഭാഗ്യങ്ങൾ! ഞാൻ ഇല്ലിമോഹിക്ക്
ണ്ടായി, ഒരു നാമംജവത്തിന് പോണുന്ന്. തരാവ്
ണ്ടായില്ല. ഇങ്ങി എങ്ങനും പൂവാൻ വയ്യാണ്ടായി.

ശ്രീദേവി:— ഇവടെത്തന്നെ നടത്താലോ! ആ ആ
ഞ്ഞത്തിനെക്കൊണ്ട് കഴിപ്പിക്കാം; മേക്കാടിന്റെ ശി
ഷ്ടനാണലോ.

അമ: അമ്മ:— കട്ടനോടൊന്ന് പരേണുന്ന് റിഗി
ക്ക്ണ്ണുണ്ട്.

(അണിയറയിൽ: 'സാവിത്രി കാപ്പിക്കുടിക്ക് വ
രു' എന്നു കേൾക്കുന്നു. സാവിത്രി പോകുന്നു)

ശ്രീദേവി:— കൊടുക്കേടെ ഒന്നായില്ല, വ്വാ?

അമ: അമ്മ:— ഇന്നാട്ട് വടക്കുരാമോ വന്നേന്നു.
തീച്ചാക്കുണ്ടായില്ല. ഇങ്ങനത്തെ മാസത്തിൽ വരും ആ.

ശ്രീദേവി:— വടക്കോട്ടാച്ചാ പണത്തിന് ലാഭങ്ങാ
വും. ഒരു കൂടാന്റെ കഴിഞ്ഞാ മതി: നമ്പൂളാച്ച് കൊ
ടക്കും; ഒട്ടക്കം വല്ല എസ്സാനോ നമ്പ്യാരോട്ടാന്ന്
വരും. എന്നാ കഷ്ടാവേ!

അമ: അമ്മ: — ഇവടെ വന്നേന്ന് നമ്മുക്കു
മണ്ടാം വേട്ടയാടൂ. മണ്ടാം വേട്ടി നമ്മുക്കു മേട
ലല്ലേമു?

ശ്രീമതി: — പാഞ്ഞു പാഞ്ഞു നേരം ഇല്ലായി.
ഞാൻ വേട്ടയാടൂ.

അമ: അമ്മ: — എന്നാ അമ്മേ.

(കുട്ടൻ)

രംഗം: മൂന്ന്.

സ്ഥലം:— വക്കീലിന്റെ ഇരിപ്പുമുറി. സമയം:— രാവിലെ എട്ടുമണി.

[പ്രൊഫ്രത്ത് മറാർ വക്കീൽ പൈനോയും ബനിയൻ മിട്ട് ആർ. എസ്. ഫ്രസ്റ്റിന്റെ വളങ്ങിയർപ്പരിലിപ്പനം നടത്തുന്നു. 30 വയസ്സ് പ്രായം. കയ്യിൽ വരളം പരിചയമുണ്ട്. പയറു പരിക്കുന്നു. നവോദയയായ ദേവകി അകത്തു നിന്ന് ബ്രഹ്മശാസ്ത്രം പഠിക്കുന്നു. വക്കീൽ കേൾക്കുന്നു. ദേവകി ബ്രവേണിക്കുന്നു]

വക്കീൽ:— എപ്പഴും ഇങ്ങനെ പാട്ടുപാടിയാൽ നന്നോ? കാലത്ത് കാപ്പി കുഴിഞ്ഞു വല്ല പത്രോ മാസികയോ വായിക്കരുതേ?

ദേവകി:— ദേവ്, ഇങ്ങിനാത്? ഈ വരളം പരിചേം കൊണ്ടിട്ട്?

വക്കീൽ:— ഇതാണ് ആർ. എസ്. എസ്! അതിന്റെ വളങ്ങിയർപ്പരിലിപ്പനം. കേട്ടിട്ടില്ലേ, രാഷ്ട്രീയസ്വയംസേവക്സംഘടന?

ദേവകി:— കേട്ട്ത്ത്, കേട്ട്ത്ത്. എ: എയ്. അതിങ്ങൊ? ഞാനുമുണ്ടായില്ല. ആദ്യേ, ഞാനൊന്നു പരേട്ടേ: അത് കേൾക്കാ?

വക്കീൽ:— എന്നൊരു സംശയം, കേൾക്കാൻ? (വരളം പരിചയം താഴെ വെച്ച്, ഒരു കാൽ മേശപ്പുറത്തായി

ഇതന്നു്) എന്ത് പറഞ്ഞാലും കേൾക്കാം. ഉം, എന്താ പ്പോ വേണ്ടു്?

ദേവകി:— അതോ, അത് ഞാൻ പറയാം: കേൾ 2-ാംനം വെള്ളിനേഴി ഉപസഭയുടെ വാഷികയോഗാന്നു് പേപ്പറിലുണ്ട്. റോക്ക് അതിന് പോണ്ടു്?

വക്കീൽ:— വെള്ളിനേഴിക്ക് പൂവേ? എന്താളെന്ത് അവടെ? ഈ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ്കളുടെ കൊറെ തെരികളല്ലാ ണെ? ഞാൻ പറഞ്ഞോ, ആ സമേതത് വല്ല വാഴക്കുറി കത്തേപാറാം നല്ലത്.

ദേവകി:— കഷ്ടം, തോ. എന്താ, എന്താ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു്? എനിക്ക് പോണം. മഹാസഭയ്ക്ക് ക തിച്ച നാടകങ്ങളത്ര അത്. എനിക്കതൊന്നു കാണണം.

വക്കീൽ:— ആദ്യം, ഇപ്പോ എന്താ വേണ്ടു്? സഭ യ്ക്ക് പോണം, നാടകം കാണണം— ഇക്കോക്സ്പ്ലേ വേണ്ട ത്? ഞാൻ പറഞ്ഞോ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കൈമാടാമഹാ സമ്മേളനങ്ങൾ, തൃശ്ശൂർ പെച്ചു; അതിനാൽ പോവാം. മറന്നാൽ വെക്കംവാസേവൻനായരുടെ സ്രീധർമ്മ നുള്ള നാടകം അവിടെ. അതിനും പോവാം. എ ന്നാപ്പോരെ? കൂറിക്കൊത്തൊന്നെ എല്ലിച്ചതായം.

ദേവകി:— (പരിവേഷപരത്തിൽ) എനിക്ക്തൊന്നും പോരാ, എനിക്ക് വെള്ളിനേഴിക്ക്തൊന്നു പോണം. എ ന്താ, പറയുന്.

വക്കീൽ:— ഞാൻ മറ്റൊന്നൊന്നല്ലാ പറഞ്ഞ ത്: അന്തസ്സം തറവാടിത്തൊല്ലാത്ത ഈ വഹിക്കാരെ ടേലക് പോയ് നമ്മളെ വെറുതേട്ട് കലശല് കൂട്ടേ ണ്ടാവുള്ളു.

ദേവകി:—കലശല് കൂട്ടുവാനുണ്ടാവില്ല. നമ്മളെപ്പോലെജാല്കളിന്നുല്ലേ അവരും? എന്നതത്ര കലശല് കൂട്ടാൻഇത്?

വക്കീത്:—അല്ലലോ, നമ്മളെപ്പോലെ ഒന്നല്ലലോ, അതല്ലേ അർത്ഥം. (ആലോചിച്ചു) ഓ-ഹോ-അങ്ങനെയോ (ഡെയറിനോക്കി) രാജാവിന്റേ പോവാൻ പറ്റില്ലലോ—അന്നാ ആ ഏട്രക്കാരെ കേസ്സ് വിചാരണയ്ക്ക് വെച്ചിട്ടുള്ള ദിവസം. എനിക്ക് നന്നെ നേർത്ത കോടതിക്ക് പോണം.

ദേവകി:—അയ്യയ്യ. ഞായറാഴ്ച പോണോ കോടതിക്ക്? ഞായറാഴ്ചവക്കീല് ന്ന് കേട്ടട്ടേളല്ല.

വക്കീത്:—എയ്-ഇ-അന്നാ ഞായറാഴ്ച. ഡെയറി കൈ വെഴുവാന്റേണ്ടോ? (ആലോചിച്ചു) ഓ, ശരി, രണ്ടാമ്പി കോഴിശ്ശേന്ദ്രയ്യരീടെ ഇല്ലത് വെച്ച് ഒരു യോഗം. അത് ന് ചെല്ലണംന്ന് അദ്ദേഹം പ്രത്യേകം പാഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട്. ഫണ്ടിനെപ്പറ്റിള്ളതാവോണ്ട് എങ്ങനായാലും പോവ്വാണ്ടെ വയ്യ എനിക്ക്.

ദേവകി:—എന്നാ പോരണനിലു; ഞാൻ പാവ് തീടെകൂടെ വൊക്കോളാം.

വക്കീത്:—എയ്, ഒന്നും വേണ്ട. വേണ്ട, വേണ്ട. അവന്റെ കൂടെ ഒന്നും പോണ്ട. (ആരോ പടികടന്ന് വരണത് കണ്ട്) ആരോ വര്ണ്ണങ്ങളോ, ഇപ്പോ അ കത്തേക്ക് വൊക്കോളൂ.

ദേവകി:— ആരെങ്കിലും വരട്ടെ. ഇത് പരയു.
ഞാൻ വെള്ളിനേഴിക്ക് പോട്ടെ?

വക്കീൽ:— അതൊക്കെ പിന്നെ പ്ലാൻ. പേ
ഗാട്ടെ, അകത്തേക്കു പോക്കോളൂ.

ദേവകി:— ഇത് പരയുന്ത്; ഞാൻ പോട്ടെ?

വക്കീൽ:— ഹേ. പരയാണു് പരഞ്ഞിലേ? (എഴുന്നേറ്റ് വരുക്കു ദേവകിയുടെ ചുമലിൽ പിടിച്ചു്
നീക്കിക്കൊണ്ട്) ഇല്ലാ അകത്തേക്കു് പോക്കോളൂ. ഉം.
പോവുന്ത്. ഉം. ഉം. പൊറമെ ആളു് വരണതു് ക
ണ്ടിലേ?

ദേവകി:— ആയ്ക്കോട്ടെ. എന്നാത്താ. ഞാൻ
ഇവടെ നിന്നാ അയാൾക്കൊത്താ?

വക്കീൽ:— എന്താണു് ചോദിച്ചാലോ? ഇല്ലാ
അകത്തേക്കു് പോവൂ.

ദേവകി:— ഞാൻ വെള്ളിനേഴിക്ക് പോട്ടെ? ഇത്
പരഞ്ഞാൽ ഞാൻ പോവാം.

വക്കീൽ:— ഏന്തെങ്കിലും ചെയ്യൂ. ഇല്ലാ അക
ത്തേക്കു പോവൂ. അതാകട്ടേട്ടെ. മറ്റൊക്കെ പിന്നെ
ആവാം.

ദേവകി:— ഞാൻ പോവും, ദ്രോ. (പോകുന്നു)
(അമരത്താഴുപ്ഫൻ നമ്പൂരി പ്രവേശിക്കുന്നു. 53
വയസ്സ് പ്രായം. കള്ളത്തം തികഞ്ഞ പരിസ്ഥിതി)

വക്കീൽ:— ഇരിക്കാം. ഇരിക്കാം. കാപ്പിത്തിരി
ചേഗുണ്ടു്ണ്ടാക്കണോ.

അപ്ഫൻ: കാപ്പി സ്ലേഷനിങ് കഴിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു. എന്നാലും ഒരു അലോഗ്യവല്യം കൊടുത്തു.

വക്കീൽ:— ആവാം. ആവാം. മാണി-മാണി-വേഗം ഇത്തിരി കാപ്പിണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു.

വേദകി:— (അകത്തുനിന്ന്) കാപ്പിണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നു. മാണി എങ്ങോ പോയതാണ്. അതാണ് കൊണ്ടുവന്നത്.

വക്കീൽ:— വേണ്ട വേണ്ട, അതാണ് വരാം. (എഴുന്നേറ്റുപോയി കാപ്പികൊണ്ടുവന്നു. അപ്ഫൻ കാപ്പികുടിക്കുന്നു)

അപ്ഫൻ:— വല്ല വരവ് വരട്ടെ. മിന്നു മഹാസഭയുടെ പ്രവർത്തനം വളരെ സൂക്ഷിച്ച് വേണം നോക്കേണ്ടത്.

വക്കീൽ:— കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് കർമ്മങ്ങൾ ചില യൂജ് വലു; അത് പോലെ ഒരു വേണ്ടിവരും. അപ്പോ ഇനി സമ്മേളനം കൊണ്ടുവന്നു, തുടരൂ?

അപ്ഫൻ:— സംശയം, ഇപ്പോഴും പലതും പ്രതിഷേധം. യോഗങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുന്നു. പക്ഷെ ഇപ്പോൾ താല്പര്യനോക്കേണ്ടതാണ്. അതാണ് ഇനി എങ്ങനെയായിരിക്കും.

വക്കീൽ:— എന്തെങ്കിലും ഇക്കാര്യം യോഗങ്ങൾക്കു കൂടി കണ്ടിട്ടുണ്ടോ?

അപ്ഫൻ:— ഇല്ല. ജി. സംശയം, എങ്ങനെയായിരിക്കും. പോയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ പ്രയോജനപ്പെടും. ന

മുക്ക് ഉരിവക്കും കിട്ടാൻ ഇത് തീരേണ്ടാമില്ല. അതേ പിന്നെ.

വക്കീൽ:— അത് ശ്രദ്ധ. വക്കീൽ കമ്മിറ്റിയിലെ പ്രമുഖരെ തൊണ്ടെടുപ്പിന്തന്നെ കറുപ്പ് മുതലായവയോട് വല്ലെ തോലിയം പറഞ്ഞേ.

അഡ്വക്കേറ്റ്:— അതേതെ. ഭാരതത്തിലും ഇങ്ങനെ തോറോ വക്കീലാവണമെന്ന് കാണാൻ പോന്നോന്ന് നിശ്ചയിച്ചു. എന്റെ അഭിപ്രായത്തിൽ കറുപ്പ് മുതലായവയോടൊക്കെ സ്ഥാനാത്ഥിത്വം വിൻഡലിക്യേ വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

വക്കീൽ:— ശ്രീമാൻ, എന്നാൽ വെട്ടുപൊയ്ക്കന്റെ കഴിക്കാൻ.

അഡ്വക്കേറ്റ്:— പിന്നെ, വേണ്ടതും കറുപ്പ് നമ്പൂയ്ക്കൊക്കെ നിശ്ചയിച്ചു ഇതിനൊതിരായിട്ട് ഒരു സംഘടനയെന്ന നമുക്കിങ്ങനാക്കാൻ പറിച്ചേ?

വക്കീൽ:— പറയാനൊന്നുമില്ല. വക്കീൽ, ഉത്താഹിഷാൻ ഒരാളോ വേണ്ട? പിന്നെ, ഒരാളോ വേണ്ട?

അഡ്വക്കേറ്റ്:— കറുപ്പും താലൂക്കും ഒക്കെ ഉത്താഹിഷ് ചെയ്യാവുന്നതാണ്. എന്നാൽ, പൊ, ഭാ, നമ്മളൊക്കെക്ക് ഉത്താഹിഷ് ചെയ്യാമല്ലോ? പണ്ടത്തോളമിങ്ങനെയും പൂത്താലമിങ്ങനെയും. എന്നാൽ, ഇല്ലാന്ന് തോന്നിയിട്ടുണ്ടോ?

(അഡ്വക്കേറ്റ് നമ്പൂരി മുദ്രണം)

വക്കീൽ:— വക്കീൽ അതാ, ഇതിനൊക്കെ ശ്രമിക്കാൻ?

അപ്ഫൻ:— സി. കെ. ബലോ. അയാളെക്കൊണ്ട് ഇതല്ല, ഇതിലേപ്പോം ചെയ്യിക്കാം. ഒരു ചിരികേറ്റി വിടണം അത്രേയ്ക്കു.

വക്കീൽ:— ഓ. അയാളുടേതി, അയാളിതിനൊക്കെ തയ്യാറാണെന്നും. എന്നാ പോഴിളിരിയുതീടെ ഇല്ലത്തുവെച്ചുനെ അതിന് പ്ലാനിട്ടാലോ? വരില്ല, അന്ന്?

അപ്ഫൻ:— ഉവ്വ് വ്വ്. വരും, ഞാനെങ്ങനെയായും വരും.

(ദോഷി “അതെന്തെന്തെ എന്റെ വാമെടുത്തീട്ട് എവടെയാ വെച്ചു?” എന്നു ചോദിച്ചുകൊണ്ട് വകതി പ്രവേശിക്കുന്നു. വക്കീൽ ചാടിഎണീറ്റോടി “അതവടെത്തന്നെണ്ട്. അറേല് അണീമല് തൂക്കിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങുവരണം. അങ്ങുപൊക്കോളു” എന്നു പറയുന്നു)

വക്കീൽ:— (വരിളമത്തോടെ) നന്ദുരീ, എന്നു പൊ, വിശേഷിച്ചു?

അപ്ഫൻ:— എന്താത്ര വരിളമിക്കുണ്. ഇരിക്ക.

വക്കീൽ:— എയ്. നെല്ലു. നെല്ലു. ചോദിച്ചുനേയ്ക്കു. അല്ല, വല്ല കോൺഗ്രസ്സാവശ്യമായിട്ടോവാണോന്ന്. നന്ദുരീക്കിപ്പോ കോൺഗ്രസ്സിനേറം ഫിത്തുമെന്ദസഭേടം രണ്ടുണ്ട്. അങ്ങനല്ലേ?

അപ്ഫൻ:— ഓ. കൊറച്ചു കൊറച്ചൊക്കെ രണ്ടിനേറാണ്. ഞാൻ പൊ വന്നത് അതൊന്നല്ലാത്തു. ഇല്ലത്തെ വെൺകൊട്ടേപ്പാറി നെന്ന് സംസാരിക്കണം ചുട്ടേ പോന്ന്.

വക്കീൽ:— എന്നാ, വല്ല വശ്യായോ?

അപ്ഫൻ:— ആയിച്ചാലോ: അങ്ങനെ പറഞ്ഞ്: ശോപാനം സംശാ. ചെലത്തെക്കുറിക്കുന്നെ ആലോചി ക്കും പരോ ചെത്തും കൈക്കൂടിഞ്ഞിട്ട്'ന്റെ. കനം മ ട്ടായിട്ടല്ല. അങ്ങനാ.

വക്കീൽ:— ച്ചാലോ? കനം മനസ്സായില്ലേയ്.

അപ്ഫൻ:— കാസർകോട്ടിന് ഇത്തിരി വടക്കു, 'മോളൂ'ന്നോ പറഞ്ഞത്, കരാജ്'ന്റെ. പറഞ്ഞുകേട്ടേ ടകൊണ്ട് വല്ലേ തരക്കടാനും തോന്നീല്ല. അപ്പണ് കൊച്ചു.

വക്കീൽ:— നമ്പൂതുണ്ണാണലോ.

അപ്ഫൻ:— വന്ന ആളു പറഞ്ഞത് നമ്പൂതു ണെന്നാ. പിന്നെ, അഥവാ നമ്പൂതുണ്ണാണെന്നു വെച്ചു. മിശ്രവിവാഹാവുന്നല്ലേ? മിശ്രവിവാഹം പ്രസംഗിക്കാ ണെ പ്രവർത്തിലങ്ങട് കാട്ടിക്കൊടുക്കാം—അതേ ഒന്ന് സമാധാനിച്ചു.

വക്കീൽ:— എത്രം സംഖ്യ?

അപ്ഫൻ:— അതല്ലേ പരോണ്ട്: വല്ലേ പണ കാരനാ അയാളു്. അല്ലെല്ലാ അഞ്ച് ധർമ്മവളുപോ ലെ മതിനും അതിന്റെ സന്തോഷായിട്ട് ഇങ്ങട് 3850 ഉറപ്പിക തരാനാണ് പറഞ്ഞത് ഇളത്.

വക്കീൽ:— സന്തോഷായിട്ടാച്ചാ 3000-നോ 4000 നോ അല്ലാന്റെ 3850-എന്നൊക്കൂയെന്നേ?

അപ്ഫൻ:— 4000-ത്തിനെ പിടിച്ചു 3850- നെ കൊച്ചു. അതാ.

വക്കീൽ:— നമ്പൂരി, ആസക്തമാക്കി കൊള്ളുന്ന സിരസിമുതലോ? നിശ്ചയമായും ചോദിക്കുകയുണ്ടാകും.

അപ്പോൾ:— എന്ത്. ഭൂമി-നമ്മളെന്താ ചെയ്യാം, അയാൾക്ക് സന്തോഷമായിട്ട് ഇങ്ങനെ തരണമോ?

വക്കീൽ:— ഒരക്കപ്പോഴും, നിശ്ചയം. സ്വകാര്യമായിട്ടുണ്ടാകട്ടെ. അതായത് കേരളം. എന്നാൽ സംസാരിക്കാനുള്ളത്?

അപ്പോൾ:— വഴിയെല്ലാമിന്നി പാഞ്ഞത് 350 ഉറപ്പും ഇപ്പോൾ വാങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ബാക്കി സമഗ്ര കട്ടേപ്പം കൊണ്ട് അവനെ ചെല്ലുമ്പോൾ അയാൾ പാഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ചേട്ടനോടൊക്കെ കഴിഞ്ഞിട്ട് സമഗ്ര തന്നിട്ടുണ്ടാകാം ഇതാകാൻ എന്നാലോചിക്കുക. കട്ടേപ്പം കടക്കിക്കൊണ്ടുവരുന്നതും കൊള്ളാത്തതല്ലേ?

വക്കീൽ:— അത് സാധ്യമല്ല. ലിംഗമായിട്ട് ഒരു വഴിയെ-സമഗ്ര മുഴുവനും ഇപ്പോഴത്തെ ആവശ്യപ്പെടാം. എന്നാൽ തക്കത്?

അപ്പോൾ:— തക്കതാണെന്നല്ല. പക്ഷേ അയാൾക്ക് തരണം? ആരെ, പരീക്ഷിച്ചു നോക്കട്ടെ. പണം മുഴുവനും തന്നെ കട്ടേപ്പം കൊണ്ടുണ്ട് ചൊല്ലപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാകാം പാഞ്ഞതാകാം. എന്നാൽ ഇപ്പോൾ പാഞ്ഞിരിക്കില്ല. പണ്ടിയിട്ടുള്ള സമയം ആയി. ചോദ്യംചെയ്യാം. (പോകുന്നു.)

വക്കീൽ:— ചോദ്യത്തിന് പരാൻ അമാന്തിക്കുന്നതേയ്. എന്നാൽ കേരളം നാലാമതി. രാത്രി അല്ലേ?

(അപ്പോൾ നമ്പൂരി അകലെനിന്ന് 'അതേ അതേ' എന്നു പറയുന്നു.) (കുട്ടൻ)

രോഗം നാല്.

സ്ഥലം: വക്കീലിന്റെ ഓരനമുറി. സമയം: രാവേണം
 ബുദ്ധിമുട്ടി

[വക്കീൽ മണ്ടത്തൽ ബനിയനിട്ട് ക്ലിപ്പ് വെച്ച് കഴിയില്ലാത്ത അവസ്ഥയിൽ. കണ്ണാടി, ചിപ്പ്, കട്ടിത്തുറപ്പാക്കിയത്, മെഡിസിൻ പെൻ, ലേപ്പർ മുതലായവ ചേർത്താണ് ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്നത്. അക്കത്തു വേവകി പറയുന്നു.

മുണ്ണിച്ചതുകൾ സോദരിമാരെ;
 മുറുമുടിവാങ്ങിയ ചെമ്പുക നമ്മൾ;
 മുക്കുതടിയായും വേവിയെടുക്കുവാൻ
 രണ്ടാമിവാങ്ങിയ മേയ്ക്കുകനമ്മൾ
 തിണ്ണമിയറക്കി മണ്ണിനിയന്ത്രം—

(പ്രവേശിക്കുന്നു)

കണ്ണാടി നോക്കാനുവേണ്ടി വരുന്ന വേവകി ഓറിയോ
 തെ കിസാലയുടെ കൈ തഴുന്നു.

വക്കീൽ:—“വാളിസ്” ടിസ്” എന്നു പറയപ്പെട്ട പക്ഷ
 ഞങ്ങളുടെ “ജപ്പോണെക്കു മുറിക്കേണം”

വേവകി പരിഭവിച്ചു തലതാഴ്ത്തി പോകാൻ ഓവിക്കുന്നു.
 വക്കീൽ:— നെവർക്കെമൻഡ്—നെവർക്കെമൻഡ്—കമാൻ”
 വേവകി:—“പ്ലീസ്” എക്സ്ക്യൂസ്”മി” അടുത്തുവന്നിരിക്കുന്നു.]

വക്കീൽ:— ഷേവുമെയ്യുമ്പോ ഇങ്ങനെ കസാല ഏകിത്യാലോ കട്ടേപ്പാളെപ്പോലെ. പതുവരെ പടിച്ചിട്ടും ഇത്ര വകതിരിവില്ലാലോ. താടി മുറിഞ്ഞു പോയില്ലേ?

ദേവകി:— ഇനി ഏകിക്കില്ല. ഞാൻ ഒരു കണ്ണാടിനോക്കാൻ ഭാവിച്ചതല്ലേ? ഇന്ന് കോടതീന്ന് വരമ്പുതേയ് നല്ല ഒരു കണ്ണാടി മേടിച്ചു കൊണ്ടോരോ? ഇവടേളെ ചീറ്റും കുന്നിനും നന്നല്ല. ഈ കണ്ണാടിക്ക് നോക്കൂ എന്താ കാണാം? അതിരി വല്ലെ കണ്ണാട്ടായിട്ട് വാങ്ങണം. (കറച്ചുകഴിഞ്ഞ്) പിന്നെയ്, അതേയ്, നിങ്ങളെ ലൈബ്രറിന് യുവജനസംഘം പബ്ലിഷേഷൻ സിലെ ഒരു പുസ്തകംകൂടി കൊണ്ടുപോണം.

വക്കീൽ:— ബലേ ബലേ. ബാറസോസ്യേഷൻ ലൈബ്രറില്ലാ ബുക്സെലുക്സണറീല്യാ, ഉയ്യോ? നിങ്ങളെപ്പോലെ പണ്ണീല്യാത്തോക്ക് സമയം കളയാന്റുള്ള നോവലും കവിതയും ഒന്നും അവടേല്യാ. ഇനിയെങ്കിലും ധരിയ്ക്കാം അത്.

ദേവകി:— (പുരികംകോട്ടി) ഓവാ, പണ്ണീല്യാത്തേന് പരിഹാസിക്കൊന്നും വേണ്ട. ഇന്നുലോ നെയ്ത്തോ ഏന്തെങ്കിലും പടിക്കണംച്ചിട്ടല്ലേ, തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിലേക്ക് പോണെന്നു പറഞ്ഞത്! അപ്പത്ത് സമ്മതല്ല.

വക്കീൽ:— തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിൽ പോണം. താവാടിത്തല്യാത്ത ചെലവെ കൂട്ടുകെട്ടോണ്ടാ ഇതൊക്കെ തോന്നണ്. അധികപ്രസംഗത്തിനൊന്നും പോവാണ്ടെ അന്താക്കന്മാരെ ഹിതം നോക്കി നടക്കാം സ്ത്രീകൾക്ക് ഹൃണം.

ദേവകി:— ഭക്താക്കന്മാർ മദ്യാദിക്ക് പെരുമാറ്റം
 അവരുടെ അരികിൽ സമ്പാദിക്കാൻ ആരുമുണ്ടെന്നു
 റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തതോടുകൂടി ആരുമില്ലെന്നു
 വെറുതെ ചിന്തിക്കാനും അടിക്കാനും പൊരുട്ടാക്കാനും
 അതുസഹിച്ചിരിക്കണം നാം വേണ്ടത്?

വക്കീൽ:— ഞാൻ പറയുമ്പോൾ, ഡോക്ടർ ചടങ്ങു
 നല്ല തരത്തിലും മദ്യാദി കൈമാറ്റമാണ്. അടിക്കാ
 റില്ലാത്ത ആ ആശയവിരുദ്ധതകൾക്കുവേണ്ടി വേണ്ടി
 നിർദ്ദിഷ്ടമാണ്.

ദേവകി:— എഴുതിയിട്ടുള്ളതോ, അല്ലെങ്കിൽ തീർച്ച
 യില്ലെങ്കിൽ അടിക്കാൻ നോക്കി നിർദ്ദിഷ്ടമാണ്
 നോ. അതുകൊണ്ട് പറ്റാത്ത കാര്യം വരുത്തുന്നതല്ല.
 ഇന്നുവരെയുള്ള ഉപസഭാഭരണത്തിൽ വെച്ച് ഓരോ
 കളിലെ അനൗദ്യോഗികമായിട്ടുള്ളതോടുകൂടി
 ഞാൻ. സാരം ടിപ്പിംഗ് മെഷീൻ വെച്ച് വെച്ചിട്ടു
 ഇല്ലാത്തതും സമ്പാദിച്ച് ഒരു ഹെൽപ്പി പ്ലീസ്
 കൊണ്ടുവരും. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മേൽനിൽ ചോദ്യം
 കേൾക്കുന്നത് നിർദ്ദിഷ്ടമാണ് അതിൽ പാലാട്ട് ഇത്.

വക്കീൽ:— അത് ശരിയല്ലേ? വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക്
 മേൽനിൽ വെറുതെ ചോദ്യംകേൾക്കുന്നത് അവരെ അവ
 സന്തോഷപ്പെടുത്തും! അതുകൊണ്ട് തെളിയിക്കും ബ്രഹ്മസം
 മേൽനിൽ ചോദ്യം തെളിയിക്കും അതിനോടു വ്യത്യാ
 സം? എന്റെ ഇന്ത്യൻ ഡോക്ടർ ഒരു ജെൻറൽ
 മാനാജിമാണ്.

ദേവകി:— അതേ തെ. ഇങ്ങനെയുള്ള വധഭൂതങ്ങളാണ് ജെൻറിൽമാൻറെ ലക്ഷണമെന്ന് വെച്ചാ ജെൻറിൽമാൻതന്നെയാ. പക്ഷെ, ഞങ്ങളാരും, സ്രീകുമാരം തന്നെ, ഈ കൂട്ടരെ പതാകക്കാരെ—നല്ലാളുകൾ എന്നാണ് പറയാൻ തയ്യാറാവിച്ചു.

വക്കീൽ:— എന്നാ പൊ അപകടമായ കോറവ്? പെണ്ണങ്ങളെ ചേങ്ങാടങ്ങളെ കൊണ്ടാട്ണിച്ചാണോ?

ദേവകി:— സ്രീകുമാരും അടികുമാരനും അവരുടെ നാട്ടും. പക്ഷെ അവരുടെ സുഖസാധനങ്ങളാണു. അവരുടെ നങ്ങളെപ്പറ്റി എന്തൊക്കെ വെലയുണ്ടോ അക്കൂട്ടർ യോഗക്കേസലേ് പറഞ്ഞത്? കേട്ടിലേയ്ക്കൊക്കെ?

വക്കീൽ:— എന്നോ അതിലിത്ര തെറ്റ്? കൊച്ചൊക്കെ വാസ്തവല്ലേ? (അച്ഛനോക്കി) ഓ, പറഞ്ഞു പറഞ്ഞു നേരം കൊറെ ആയി. കുട്ടികൾ ഉണ്ടാം കുഴിഞ്ഞു കോടതിലെത്തുമ്പോളും നേരം വൈകും.

ദേവകി:— എ: ഹേയ്, സ്കൂളിൽ ലോറായിച്ചെല്ലുന്ന കുട്ടികളെപ്പോലെ വൈകിച്ചെല്ലുന്ന വക്കീലന്മാരേ കോടതിയിലെ പൊത്തു് നിർത്താം?

വക്കീൽ:— വിഡ്ഢിത്തം ഭാരോന്ന് വെളമ്പാണ്ടി തിടാം. സ്കൂൾക്കുട്ടികളും വക്കീൽമാരും ഒരുപോലെയാ! ഞാൻ ഓറാട്ടു കോടതിക്ക് പോയില്ലെങ്കിൽതന്നെ ആരും ചോയ്ക്കാറില്ല.

ദേവകി:— എന്നാപ്പിന്നെനാനിന്ന, ഒരുസോം മുട്ടാ
ണ്ടെ വേഷം കെട്ടി പതിന്നൊന്നു മണിക്ക് അവടെ ചെ
ന്ന് അമ്മു മണിവരെ കൂട്ടുകടീം കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്?

വക്കീൽ:— അതൊക്കെ പാഞ്ഞാ ളോ നിങ്ങൾ
മനസ്സിലാവാൻ പോണം. ആട്ടെ, കളികുറീമ്പുള്ളതും ഈ
അകലാക്കിപ്പു തരോ? അതിന് മിടുക്കിണ്ടോ?

ദേവകി:— ഓഹോ, അതൊക്കെ ആവാം. ചീപ്പും
കണ്ണാടീം കൊണ്ടാൻ മറക്കരുതേയ്.

വക്കീൽ:— മറക്കില്ല, മറക്കില്ല. (പോകുന്നു)

(വേദസേന പ്രവേശിച്ചു) നാളെ പലഹാരത്തിന് എത്ര അരി നന്നയുണ്ടത്, മുത്തയ്യച്ചമ്മ?

അപ്പപ്പൻ:— നിന്നെക്കുറിച്ച് വിശ്വപ്പെട്ടു? ചട്ടോം എടുക്കുന്നത് തുറന്നു കാണുകയോ?

വേദസേന:— ചോദിച്ചു എത്ര വേണ്ടെന്നു പറയൂ; ചോദിക്കാതെ ചെല്ലു വാൽ ശകാരിയ്ക്കും ചെയ്യും. (പോകുന്നു.)

അപ്പപ്പൻ:— വെട്ടാക്കെ വളരെ എടുപ്പാ അമ്മെ പണ്ടാക്കെത്തന്നെയാ? കരുസം ഇല്ലാത്തത് പൊറപ്പെട്ടു പിറോസല്ലേ അമ്മാണെത്തുളളു. ഇത് ഇന്ന് കാലത്ത് പൊറപ്പെട്ടു വൈനേരത്ത് അരിയെ എടുത്തു. അത്രേയ്ക്കു അകലം.

അമ്മ: അമ്മ:— കാലത്ത് പൊറപ്പെട്ടാലല്ലേ? അതിനില്ലാ പോണെന്നിനാ?

അപ്പപ്പൻ:— ഞാനില്ലാ ചോദിക്കുക പോണത്. നാളെ കാലത്തേ മോളുക്കു പോവുളളു. ഇന്ന് വൈനേരം ചോഴിയ്ക്കിയിട്ടു കെ സഭേന്ത്. അതിനെന്നുനായാലും ചെല്ലുന്നെന്ന് നമ്പൂരി പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

അമ്മ: അമ്മ:— എന്തിന് ചേണ്ടിയാ സഭ? സഭാന്ന് കേക്കുമ്പോ എറിക്കിടന്നെ പേട്ടാപ്പം. വേളി മൊക്കുന്നോ എന്തെന്നാ അമ്പലത്തിങ്കലാണോ, എന്തിനാണിരിക്കേ.

അപ്പപ്പൻ:— അമ്മ പേടിക്കുന്നോ പോണ്ട. അതിനൊന്നല്ല. കവളപ്പാറ ഫണ്ടിനെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുന്നു.

അമ്മ: അമ്മ:— എന്തേ, കൈ കള്ളൻ കൊണ്ടോ യോ? മൂപ്പിലായാളെ പണ്ടോട്ടാണോ?

അപ്ഫൻ:— പണ്ടല്ല, ഫണ്ട്. ഞാൻ കമ്മി
ണി രാമനുംകൂടി കവളപ്പുറം ഏല്പാ ഇല്ലത്തും കേറി
ഏറങ്ങി ഏറന്ന് ഞാക്കീങ്ങാൻ കൊറെ ഉറപ്പിക. ഇ
പ്പോ, വീട്ടിലും പാണ്ടോം കൈക്കൂടിങ്ങ് അത് തട്ടികൊ
ണ്ടോവാൻ വന്നടങ്ങും. അത് തർച്ചിയാന്ന് പറന്നു
ങ്ങാൻ പോണ്.

അമ: അമ്മ:— ആര്? വീട്ടേറ്റാ? മുമ്പെ കരകൊ
കട്ടനൊരുമിച്ച് ഇവടെ വന്ന ആളല്ലേ? ആ കർത്ത
വത്തേ? പെണ്ണക്കാരെ അമ്പലത്തിക്കടത്തണം ഒന്നാ
ക്കെ പ്രസംഗിച്ച ആള്. അതല്ലേ?

അപ്ഫൻ:— ഭാര്യ, അതന്നെ. അവാന്ത്യാ വ
ക്കാണത്തിന് വരണ്. പണ്ടു കൊറെ ദേവേന്; ഇ
പ്പോക്കെ തലതിരിഞ്ഞടക്കണ്. എന്തായാലും ഞാൻ
പോയിവരട്ടെ.

അമ: അമ്മ:— വെള്ളപ്പാതരോം വാൽക്കണ്ണാടിലും
കൈപ്പിച്ചിട്ടില്ലേ?

അപ്ഫൻ:— ഉവ്വ്. കൈപ്പിച്ചിട്ടുണ്. അരി
കൊറച്ച് കുത്താൻ കൊടത്തേയ്ക്കും. പൊറമെ മെല വ
ക്കിലന്താരോ മജിസ്രേട്ടന്താരോ കൈ ക്ഷണിച്ചേയ്ക്കും.

അമ: അമ്മ:— എന്നാ ഇനി വൈകിക്കണ്ട. പാട്ട്
രാശി തെടങ്ങണെൻറ മുമ്പനെ പൊക്കോട്ടു. നല്ലോ
ണം നിരീച്ച് പോണേ, കട്ടാ. ഇശപരനെ നിരീച്ച്
തൊളുസിയേം തൊഴുത് പോണേ. കൈ സാമാന്യം
പോലെ കഴുതേണ്ട?

അപ്ഫൻ:— അങ്ങനെയായ്ക്കോളാം. (പോകുന്നു)

(കുട്ടൻ)

രോഗം ആറ്.

സമയം: വക്കീലിന്റെ ഇരുപ്പുമറി. സമയം: ഞായറുത്ത് പകൽ മൂന്നുമണി.

[വക്കീൽ ചില കണക്കുകൂട്ടുന്നതിലും കടലത്തു നോക്കുന്നതിലും വ്യാപൃതനായിരിക്കുന്നു. ഓണിയായിൽ വേവകി പാടുന്നു.]

“പടയോരുക്കയരയി, പടയോരുക്കയരയി:
അടുക്കുയ്ക്കുന്നതാണീ പ്രപഞ്ചം.
സപത്തികളുസംതൃപ്തയെക്കൾ, ഞങ്ങളെന്നം
സമമേന്മേന്മപൊക്കയ്ക്കു നനിയ്ക്കുകില്ല.”

വക്കീൽ:— വയലായിട്ട് ഇതു വാട്ട് ഇത്രൊക്കെ ചെല്ലാണ്ടിരിക്കുമതേ ഏന്നാലു? ബാക്കീജേജാതേംകൂടി ഒരു ജോലീടക്കാൻ സമ്മതിക്കില്ലാന്നാ.

ദേവകി:—

“കെട്ടമംഗലച്ചുടാൻ പൂജയ്ക്കുമേൽവിതപമേ—
(പ്രവേശിക്കുന്നു)
കുടകിട്ടു നിർത്തിവാനാകര ഞങ്ങളേ—”

വക്കീൽ:— (ചെവിവെട്ടിക്കൊണ്ട്) അറേലിയൻ തൊള്ളുട്ടാൽത്തന്നെ ഇവടെയിരുന്ന് ഒന്നും ചെയ്യാൻ വയ്യാ. ഈ വക വാട്ട്കുളിങ്ങാക്കി അച്ചടിച്ചു വിടണോരോട്തന്നെ ദേവ്യം വരേണീട്.

ദേവകി:— (കസേരയിലിരുന്ന്) പാട്ടുപാടാനും പാടിലുമാ വല്ലേ ബുദ്ധിമുട്ടാവേയ്. എന്നിരിക്കട്ടെ എന്താണു പാടും.

“അന്തഃപുരമുൾക്കൽ മന്ദവിട്ടമിടിയു മേൽക്കാൽ
അന്തർജനമിനീമേഖലിപ്പിടിയല്ല.”

വക്കീൽ:— (അസഹ്യഭാവം നടിച്ച്) എന്നോ എനിക്ക് തോന്നുന്നത് ചെലത്ത് ഞാനും പ്രവർത്തിക്കും. അത്രയാവാണെ കല്പിക്കുന്നത് സിരീഷ്. അപ്പതിനൊക്കോണം ഏറ്റം അധികപ്രസംഗം.

ദേവകി:— ഞാനിപ്പോഴും, അധികപ്രസംഗം കാട്ടൂ?

വക്കീൽ:— എന്നാപ്പിന്നെന്തിനാ അലറിക്കൊണ്ടിരിക്കട്ടെനളിച്ച് ഇല്ലോ?

ദേവകി:— അതോ, അന്തർജനസമാജം വകയായി ഒരു പ്രചരണയാത്ര ചൊല്ലപ്പെടുന്നുണ്ട്. മലബാറിലെ ബാച്ചിൽ ഏതാനും ചേർത്തീട്ടുണ്ട്. മറ്റൊന്നു ചൊല്ലുന്നത് ചൊല്ലപ്പെടും. നാളെ വൈകുന്നേരം എന്നിങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും.

വക്കീൽ:— അന്തർജനസമാജത്തിന്റെ പരിപാടി കൾ മിസസം ചെല്ലത്തോറും വെച്ചായി വരുന്നുണ്ട്. എന്തിനേ, പാലിയത്തു പോയി ചെറുതെ ചൊല്ലിപ്പോകാതെ തല്ലുകൊണ്ടു പോകുന്നത്? വല്ല കാര്യങ്ങളോയോ അതോണ്ട്?

ദേവകി:— കാര്യങ്ങളായാലും ഇല്ലെങ്കിലും, എന്തു സംഭവവൽക്കുണ്ട് പൊതുപ്രസ്ഥാനത്തെ സഹായിക്കേണ്ട ചൊരകൾ. ഒരതെ അന്തർജനസമാജം ചെയ്തല്ല.

വക്കീൽ:— അന്തർജനസമാജത്തിന് ഇത്ര അപകടം അനുഭവശ്യാം അല്ലാതെ വല്ല പരിപാടീം നടത്തരുതേ? ഈ പ്രചരണം കൊണ്ട് സമാന്യം പോലെ ജോലി ചെയ്യുന്നവരുടെ വല്ല പ്രയോജനമോണ്ടോ? നല്ല നല്ല പ്രോഗ്രാം എത്രെന്ന് ചെയ്യാൻ? ഞാൻ പറയുമ്പോ, ഓരോ ഇല്ലത്തക്കും സമാജത്തിന് ഓരോ ചക്ര വീതം വാങ്ങിക്കൊടുക്കണം. പിന്നെ വീട്ടിലിരുന്ന് തന്നെ സ്ത്രീപരായ ജോലി നടത്താൻ വേണ്ട നിത്യ ശോം കൊടുക്കണം. അതിന് ടെക്സ്റ്റിൽ സൈഡിന് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തുകൊണ്ട് ഒരു മാസിക നടത്താത്തതന്നെ തരക്കടലല്ല. ഇതൊക്കെ സമുദായത്തിലെ എന്തു വിഭാഗത്തിനും ഉപകരിക്കുന്നതും സ്വീകരിക്കാവുന്നതും ആണ്.

ദേവകി:— സമാജാഗമങ്ങളും സ്വീകരിച്ചത് വരിപാടിയായ ഭാരവാഹികൾ നടപ്പിൽ വരുത്തുന്നത്. ഏതൊരു സംഭവമെന്നോ അങ്ങനെയൊരു പതിവ്.

വക്കീൽ:— നിങ്ങളുടെ സംഭവനാമത്തെ തൊറാ. ആ കൊച്ചുപ്പേയ്ക്കു വിദ്യാലയത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചപ്പോൾ, എത്ര വാസ്തവമാണ്? ഇപ്പോ പൊരത്ത് വന്ന അന്തർജനങ്ങളിൽ നയൻറിവേഴ്സൻറും വഴിവിഴച്ചോരാനും സ്രീകളവരകെ പ്രകൃതിതപം കളഞ്ഞ് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റെ പേരിൽ പുരുഷന്മാരായാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് തൊറാ

ഒന്നാം പാഞ്ഞതൊക്കെ അജ്ഞാപ്രതി ശബ്ദം. മിസിസ് കായമസ്സേയം ദേവകീനിലയത്തോടോട്ടും ഭാരവാഹികളായി ഒരു ഗുണമോയിട്ട് നോക്കുന്നു. ഈ അർത്ഥത്തിൽ ഗംഗാദേവിവർഷാരോട് സംസാരിക്കാൻ തന്നെ മുഖം.

ദേവകി:— എന്തൊരു മന്ത്രിയെപ്പറ്റി, മറ്റു കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി കിട്ടും, അല്ലേ?

വക്കീൽ:— ഭേദപ്പെട്ടൊരു കാര്യത്തിൽ ചിന്തിച്ചിട്ട് തൊള്ളേതൊന്നിതന്നെ പാടിയിട്ടുണ്ട് നമുക്ക്. എന്തിനാണ് പേര് പ്രചരണയാത്രയും.

ദേവകി:— ഇന്ന് നമ്മുടെ നിയമസഭയിൽ, പരിഷ്കാരത്തിന്റെ പേരിലും കൂടി അനൗദ്യോഗികമായിട്ട് മട്ടിപ്പറയുക! അങ്ങനെയൊരു കണ്ടുപിടിച്ച് തൊലിയരികാൽ ഇതൊന്നും ഈ പ്രചരണയാത്ര.

വക്കീൽ:— മതി മതി. വിശ്വസ്തത പാഞ്ഞത്, എന്തൊരു പ്രചരണത്തിന് പോവാൻ പാടില്ല.

ദേവകി:— ഉം? അതെന്താണ്?

വക്കീൽ:— ഇനിമുതൽ ഞായറാഴ്ച മുൻസിപ്പിറ്റം ബാർബറോസോസ്കെൻ മെമ്പർമാർ ഒരു പാട്ടി കൊടുക്കണമെന്ന് വിളിക്കുന്നുണ്ട്. അവരെ കോർട്ടുമാരെക്കൊണ്ടുവെച്ചു ഇവരെല്ലാം പോരുന്നതാണ്.

ദേവകി:— അത് പിന്നത്തെ ഞായറാഴ്ച മതി. അടിയന്തരമായിട്ടല്ലേ: പ്രചരണം നീട്ടാൻ നിശ്ചയിച്ചു. മുൻകൂട്ടി പ്രോഗ്രാം ഇട്ടല്ലേ?

വക്കീൽ:— നീട്ടാൻ നിവൃത്തിയൊന്നും നമുക്കുണ്ടാകില്ല. ബാല്യകാലത്തിലായിരുന്നു നമുക്കുണ്ടായ കനം വരില്ല.

ദേവകി:— ഞാൻ ചെന്നോളാനോളം പാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇനി പോവാൻമിരിക്കുന്നത് ശരില്ല.

വക്കീൽ:— (ആലോചിച്ചു) ചെന്നെ, അതിനാലാണു മറ്റൊരു മുതൽ കേൾക്കുകയോട് താമസം ചെയ്യാൻ പാഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ദേവകി:— (ഞെട്ടി, വിശ്വാസകേന്ദ്രമായി) അതെന്തിനേ?

വക്കീൽ:— കൊച്ചുസായി നിമിഷം, കേൾക്കുകയോട് ഇല്ലാത്ത കേൾക്കുന്നു. പണിയെടുത്ത് ജീവിക്കുന്നുണ്ടാണോ ജീവിക്കാൻ എന്ത് പണി? എടുക്കാനാകില്ല ഇ. യം. എസ്സ്. പാലാർ? അത് കൂടുതൽ ശരി.

ദേവകി:— (ആലോചിച്ചു) പത്തുതന്നെക്കൂടെ കലാകാരനും കൂടെയുള്ള വരണോക്കോക്കു കാപ്പിണ്ടാക്കി കൊടുക്കാനും കനം എന്നൊക്കെയാവില്ല.

വക്കീൽ:— കനം അറിഞ്ഞുകൊണ്ടിട്ടാ ഈ ആവില്ലെന്നൊക്കെ പറയൂ. അവനോടൊന്നു കൂടെ എന്നാണു് ഇത് ആദ്യം മനസ്സിലാക്കാം. സൂര്യൻ പ്രസവം കൈ ഉപേക്ഷിച്ച് ഭർത്താക്കന്മാരെ കൈ വേണ്ടാച്ച് അങ്ങൻ പോയാലോ? എങ്ങനെയാ ഈ ലോകം നമുക്കു! കരുവാനാർ ഇരിമ്പു പണിക്കൊന്നും തയ്യാറല്ല-കേമാവില്ലേ? വെളുത്തേടനാർ അലക്കാൻ പോലും എന്നാ

കു.മ? എത്ര ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാവും? നേപറിയാണ്ടല്ലോ വ
ബുദ്ധേജാർ കാരോരുത്തർ കാരോ ജോലിന് വെച്ചിട്ട്
ഇത്.

ദേവകി:— ഞാൻ ഇവടേളപ്പൊ കഴിമ്പോലെ
ക്കൊ ചെയാം. ദേഹണ്ണത്തിനാളിപ്പൊ സമുദായ
പ്രവർത്തനം ചേണ്ടാന്ന് വെന്തെന്നൊന്നും ഞാനൊരുക്ക
ല്ലാ. നാളെ മുതൽ രൊഴുക്ക് ഞാനൊതായാലും ഇവടേ
ണ്ടാവില്ല.

വക്കീൽ:— രൊഴുത്തൊപ്പായിട്ട് ദേഹണ്ണത്തിനൊ
രാളെ കിട്ടാൻ തന്നെ പ്രയാസം. വാല്യേക്കാരുനൊക്കൊ
ണ്ടോ വെണ്ണിനൊക്കൊണ്ടോ റൊ കഴിമുട്ടിച്ചുളയൊന്ന്
ച്ചാ അതിനും മനസ്സ് വർണില്ല. ദേഹായ്ക്കളെ പലരും
ക്കുഴപ്പൊളാണ്ട്. എടക്ക് വരേം താമസിക്ക് ഒണ്ടാ
യീന്ന് വരും.

ദേവകി:— ചുരുക്കത്തിൽ ഞാൻ മരൊല്ലാം വേ
ണ്ടാച്ച് അടുക്കുളക്കാട്ടാവണെന്നൊ വന്നുകൂടണ്, അല്ലേ?

വക്കീൽ:— കമ്പനികളിൽ പണിടക്കണതും ബീ
ഡിതെരുണതും കൊ അഭിമാനകരാണെകിൽ അടു
ക്കുളപ്പണിക്കൊന്തൊ ഒരു കൊറവ്? വാല്യോമഹിച്ചാശ്രമ
ത്തിലും കൊ വെപ്പുപണിയല്ലാ, മുറാടീം തോട്ടിപ്പണിം
കൂടി വിശ്വാത്ഥാനികളാ. ചോദിച്ചുനൊക്കൊ, ദേവകീ
നരിക്കാട്ടിനിയൊട്. 'ഡിഗ്നിറ്റി ഓഫ് ലേബർ'
ശരിക്ക് മനസ്സിലാക്കണേയ്. പിന്നെ, നിങ്ങളെ താഴിൽ
കേന്ദ്രം തന്നെടുകൊ: ഈ വക പണിക്കൊക്കൊ ശമ്പള

അങ്ങനെയോ, അവടെ? മറ്റൊരുവന്റെ ആയാലും എന്തു പണി? ആലോചിക്കുക, അവനോട് അങ്ങനെയോ ഒന്നും വരുത്തരുത് — അങ്ങനെയോ? ‘ചാരിറ്റി ബിഗിൻസ്’ അങ്ങനെയോ? രാവിലെ കടലാസ് നോക്കി, പതിനൊന്നു മണിക്ക് കോടതിപ്പോയ്ക്കും, വൈനേരം കൂട്ടിൽ പോയി മുൻസിപ്പാലിറ്റി ചതുരംഗം വെക്കും — ഇതൊന്നുമല്ലാത്ത ഇവർക്കെന്തെ ഈ പണിയെന്നും എന്തിനെന്നും വെക്കുമായി തോന്നിപ്പോയി. (ദേവകി തന്നെ സമാധാനം കാണാതെ ആലോചിച്ചു നില്ക്കുന്നു. വാക്കിൽ വാക്കുനോക്കി എഴുന്നേറ്റു) ഓ, നേരം മണി കേൾക്കുക. ആ വാക്കിന്റെ അർത്ഥം വേണ്ടി ഇങ്ങനെ. മുൻസിപ്പാലിറ്റി ഇപ്പോഴത്തെ മുഖ്യമന്ത്രിയുടെയും.

(കുട്ടൻ)

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെയും

രംഗം: ഒന്നാം.

സ്ഥലം: ദേവകിയുടെ മറി. സമയം: പകൽ മൂന്നുമണി.

[ദേവകി നിരസമാവേണ്ടതിൽ ഒരു ചുരുക്കം വാക്കുകളിലൂടെ. ഓരോരുത്തരുടെയും വേഷത്തിൽ പാർവ്വതി വരുവതിന്നു.]

ദേവകി:— വന്ദ്യ, പാർവ്വതി, വന്ദ്യ. ഇരിപ്പു. ഓരോരുത്തർക്കും പോരാൻ പൊരുട്ടെടുത്തോ?

പാർവ്വതി:— (ദേവകിയുടെ മുഖത്തു കണ്ണുനീർ) ഉവ്വ്. ഇന്നെന്താ, ദേവകിയുടെ മുഖത്തിനൊര വാട്ടം?

ദേവകി:— സാരപ്പൊ, നമുക്ക് കാപ്പിക്കുടിക്കൂ. (പൂജാവിൽനിന്നു കാപ്പി ഭണ്ടശ്ലാസിൽ ചകുതന്നു, രണ്ടാളും കുടിക്കുന്നു) ഓരോരുത്തർക്കും പോരാൻ എനിക്ക് സൗകര്യമില്ലാത്തതായ വന്നിട്ടുള്ളത്.

പാർവ്വതി:— ഉവ്വ്, അതെന്താ?

ദേവകി:— എന്താണിങ്ങോ? ഒന്നാമത് അന്തർജനസമാജത്തിന്റെ പ്രചരണപരിപാടിയെന്ന സമാജം. പിന്നെ അടുത്ത ഞായറാഴ്ച മുൻസീപ്പിന്റെ വാക്കിൽമാർക്കും ഒരു പാട്ടു കൊടുക്കണമെന്ന് നിമിഷം എത്ര. അതിനൊക്കെ പൊരുട്ടെടുത്തോരെന്നു ചിന്തിച്ചിരിക്കുന്നു.

പാർവ്വതി:— എനിക്ക് മടിയൊന്നുമില്ല. പാഞ്ഞോടാഞ്ഞാൽ നല്ലോണം തൊന്ന് പാറും.

ദേവകി:— അതേ, തൊന്നു പറ്റാത്തു വേണ്ടത്.

പാർവ്വതി:— ആ: ദേവകി, അന്ന് തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിലേക്ക് നൂറുറപ്പിക വാങ്ങണം ചെയ്തില്ലേ? അതിപ്പോ കിട്ടൂ തരക്കൂട്ട്യാന്ന് സിക്തരി എഴുതിട്ടുണ്ട്.

ദേവകി:— ഓ, അതാവാം. (പാർവ്വതിനോക്കി) കോടതിന്ന് വരാമായി. വന്നു അപ്പോ വാങ്ങിത്തരാം.

പാർവ്വതി:— എന്നാ അപ്പോഴും ഞാൻ പോയി പ്രചരണയാത്രക്കാരെ ക്യാമ്പ് ശരിപ്പെടുത്തി വരട്ടെ.

(പാർവ്വതി പോകുന്നു. ദേവകി ചിന്താകലയായി, ഉള്ളിലൂടെ പാഞ്ഞു പോകുന്ന നൂറായിരം മനോരാജം കോട്ടകൾ, സുസ്തയായിരിക്കുന്നു. രണ്ടു മിനിട്ട് കഴിഞ്ഞ് വക്കീൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. കോട്ടകൾക്ക് സ്റ്റാൻഡിങ്ങ് തുടരുന്നു. കാപ്പി കുടിക്കാനിരിക്കുന്നു)

ദേവകി:— പാർവ്വതിയെ കണ്ടോ?

വക്കീൽ:— ഓ, പടിക്കൽപെട്ട് കണ്ടു. എന്തിനേ എഴുന്നള്ളുവന്ന്?

ദേവകി:— അങ്ങക്ക് പല കാര്യങ്ങളുണ്ടാവും, ആലോചിക്കാൻ പാറാൻ, അതൊക്കെ അറിയിച്ചിപ്പോതാ വേണ്ടി?

വക്കീൽ:— അങ്ങനെയൊന്നും വേണ്ടിട്ടില്ല. പുതുതായിട്ടെന്തൊക്കെ ഇങ്ങു ചെന്ന് കോട്ടയുന്നതന്നാലോന്ന് നിരീക്ഷ.

ദേവകി:— പാവുതി ഇവടെ വരണമെന്നൊരു വിരോധം? ഓരോ കള്ളക്കേസും കൊണ്ട് എത്ര മുൻപുതാമ വന്ന് ജോറാക്കാം? അതിനൊക്കെ ഞാൻ പറ്റുതും പായാറുണ്ടോ?

വക്കീൽ:— രണ്ടും ഒരുപോലെയാ?

ദേവകി:— ഉവേ, എന്നൊ പൂത്യാസം? ഞാൻ ഒരു പൂത്യാസം കാണിണില്ല. (കറച്ചു കാപ്പി കുടിക്കുന്നു) പിന്നെ, ഞാൻ തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിന് റെറ്റുറപ്പിക സംഭാവന ചെയ്യാൻ വാഗ്ദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതില്ലെ കൊടുക്കണം.

വക്കീൽ:— റെറ്റുറപ്പിക്കുമോ? അതും തൊഴിൽ കേന്ദ്രത്തിനും! ഒന്ന് തൊരുന്നങ്ങട്ട് പരഞ്ഞെക്കാം കേന്ദ്രത്തിന് കൊടുക്കാൻ അർഹം ഞാൻ തരില്ല.

ദേവകി:— ഞാൻ പറഞ്ഞിട്ട് രശീതി ഏഴതിരു രേഴൂടി കഴിഞ്ഞു. ഇനി കൊടുക്കാണ്ടിരിക്കാൻ വയ്യ.

വക്കീൽ:— എന്തൊ രശീതി? കാണട്ടെ.

ദേവകി:— ഇതാ, കണ്ടോളൂ. (രശീതി കൊടുക്കുന്നു)

വക്കീൽ:— രശീതി കിട്ടിലേ, ഇനി എന്തിനാ ഉറപ്പിക?

ദേവകി:— എന്തിനാണ് ചോയ്ച്ചാലോ! രശീതി ഏഴതിരു പണം കൊടുക്കണ്ട?

വക്കീൽ:— പണം കൊടുക്കണ്ട രശീതി കിട്ടേണ്ട?

ദേവകി:— അങ്ങനെയൊപാറില്ല. കൊടുക്കുന്ന് വിശ്വാസംകൊണ്ടല്ലേ രശീതി തന്നത്?

വക്കീൽ:— അതോണ്ട് ചൈഷ്വരാനുജ്യ. ഇതൊക്കെ ചിട്ടിപ്പിച്ചുലാങ്ക്. രശ്മിതി ക്യാൻസിൾ ചെയ്താ മതി.

ദേവകി:— അല്ലെ ഏന്റർ വാക്കിൻ ഒരു വെലേല്ലാനോ?

വക്കീൽ:— വാക്കു കൊടുക്കണമെന്റമുന്തെ ഒരു ചോദിച്ചെന്റമുന്തെ ഇത് തകരാറൊന്നും വരില്ലാൻ. സംഭാവന ചെയ്യണമല്ലോ വേറെ എത്ര നല്ല സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ട്, ചോകത്തില്? എന്തെല്ലാം വന്തളത്തങ്ങളാ തൊഴിൽ കേന്ദ്രത്തില് കാട്ടിയട്ടെ? ആ “സമാധിന്റെ പരിവർത്തനം” ഒന്ന് വാൻ:ച്ചാക്ക.

ദേവകി:— അതേ തെ. വാക്കിക്കാൻ കിട്ടേട്ട ഒരു പുസ്തകം! ആ പതാകക്കാർ എഴുതിയട്ടിയ തെറിയല്ലേ?

വക്കീൽ:— ആതാ എഴുതിയെന്നല്ല, എന്താ അതിലെഴുതിയിരിക്കുന്നത് നോക്കൂണ്ടത്.

ദേവകി:— കള്ളപ്പേര് വെച്ച് പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണോക്ക് എന്തു കള്ളത്തോ എഴുതാൻ വയ്ക്കാത്തത്?

വക്കീൽ:— എന്തൊക്കെ പറ്റാത്തതാലും കേന്ദ്രത്തിന് കൊടുക്കാനായിട്ട് ഒന്നും എന്നോട് ചോദിക്കണ്ട.

ദേവകി:— ഞാൻ വിചാശ്വര്യപ്പോലെ എരക്കല്ല. തെണ്ടിത്തിരിഞ്ഞ് ഇവടെ വന്നതും അല്ല. പതിനായിരം ഉറപ്പിക സ്രീധനം വാങ്ങി കൊണ്ടോന്നോളം. അത് മറന്നോ?

വക്കീൽ:— എന്ത് വെച്ചിട്ട്? അതൊക്കെ തുറന്നിട്ട് നോക്കൂ. നശിപ്പിക്കാൻ ഇതാന്നാ വിചാരം? അരിയോ, അതു ബ്രഹ്മസേവം സ്വത്താ.

ദോഷി:— അല്ലെന്ന് സ്വകാര്യസ്വത്തിൽനിന്നെ നിക്ക് കിട്ടിയ അയ്യായം ഉറപ്പിക കയ്യിലിപ്പോ? അതിൽനിന്ന് തന്നാമതി.

വക്കീൽ:— എന്റെ കയ്യിലുണ്ട് വന്നു സ്വകാര്യം ബ്രഹ്മസേവം കൈ നന്നായി. അതിൽനിന്ന് ഒന്നൊട്ടു തരാനും ഭാവമുണ്ട്. ഈ വക ദുഷ്ടങ്ങളും വെറുപിടത്തങ്ങളുംകൊണ്ട് ആ പാവത്തിന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് വെട്ടിച്ചുതാ. അതിനേക്കൂട്ട് കണ്ടെടുത്തു. അതാ— പാവം ഭാവമുണ്ട്.

(പാവത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നു. വക്കീൽ അന്ധനായിത്തീരുന്നു.)

പാവത്തിൽ:— ഉൾ. എന്താ നമ്പൂരി പാവം ഇത്? ഞാൻ കേൾക്കാൻ തയ്യാറാ.

വക്കീൽ:— എന്തെങ്കിലും വന്ന് ഇവർക്കുള്ളതെ പാവത്തെ കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടുണ്ടാകുന്നത് എനിക്ക് സമ്മതമല്ല. എന്റെ ഭാര്യ പരിഷ്കരിക്കാൻ നിങ്ങളോടും നിങ്ങളുടെ സമാജത്തിന്റെയും സഹായം വേണ്ടതാണ്. അതൊക്കെ ഇവർ കഴിച്ചോളൂ.

പാവത്തിൽ:— നമ്പൂരി എന്തിനാ ഇത്രയും വെട്ടിപ്പോ? നമ്പൂരിയെന്ന് ചോദ്യം ചെയ്യണം: നമ്പൂരിയെ പരിഷ്കരിക്കാൻ പൊതുവിട്ട ചില ചിന്തികൾ ഉണ്ടാകണം. അവർ ഭാര്യമാരെ മദ്യിക്കുന്നതുകൂടി ചെയ്ത അലോഷങ്ങളുടെ പേരിലാ. ഇങ്ങനെ മദ്യം അനുഭവിക്കുന്ന സഹോദരിമാരെ സഹായിക്കാനാണ് ഇതാ

ങ്ങളെ സമാജത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ പരിചാടി. അതനുസരിച്ച് ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കും. ഇവടെ വരുന്നത് ഇഷ്ടമല്ലേ? ഞാൻ വരിണീല്ല. പൊതുവായിട്ടും ഫലപ്രദമായി പ്രവർത്തിക്കാനാവാം, എനിക്ക്.

വക്കീൽ:— മതി മതി, പ്രസംഗം. രാത്രിയെത്താകുന്നതിന് യോജിച്ച് കഴിഞ്ഞത് കണ്ടാ കണ്ടുകിട്ടിയാ. പിന്നെ അനുസരണമേകും ധിക്കാരം ഉൾക്കൊള്ളാതി. ഇങ്ങനെ സ്ത്രീകളെ ചതിക്കലല്ലേ നിങ്ങളെ പ്രവൃത്തി?

പാർട്ടി:— സൂക്ഷിച്ചു സംസാരിയ്ക്കണം. ആരെ സ്ത്രീകളെ പഠത്തത് ചതിക്കുന്നത്? എങ്ങനെയോ, നിങ്ങളോ? തൊഴിൽ ജീവിതത്തിന്റേയും സ്വാഭാവികശീലത്തിന്റേയും ആദരം പഠത്തത് നന്മയി വെല്ലുവാങ്ങെ പഠിച്ചയച്ചു. എന്തിനാത്? ദേവകീസമുദായസേവനം ചെയ്യുന്നത് തടയാൻ, അല്ലേ? സാമൂഹിക സമ്മേളനങ്ങൾക്കും പ്രമേയങ്ങൾക്കും പോണത് അനന്തസ്സിന്റേയും ആർക്കും സംസ്കാരത്തിന്റേയും പേരിൽ നന്മയി തടഞ്ഞു. എന്തിനാത്? ദേവകിയെ വെറും അടക്കമുക്കാരിയാക്കാൻ, അടിമയാക്കി പെക്കാൻ, അല്ലേ? ധർമ്മത്തിന്റേയും താവാടിത്തത്തിന്റേയും പേരിൽ നന്മയി ദേവകിയെ അകൽക്കുകയാകൂ. അന്തിനാത്? ചുറ്റുപാടും നടക്കുന്നത് ദേവകി കണ്ടിറങ്ങുകിലോ എന്തെങ്കിലും പേരിൽ കൊണ്ടു. അല്ലേ? പാശ്ചാത്യ നന്മയി, ഈ കള്ളത്തരം നാം ആരും മനസ്സിലാക്കില്ലാന്ന് നിശ്ചിതമാ? അനന്തസ്സിനെയ്ക്ക് പണിയെടുക്കണം. അതിനാൽ തയ്യാറാണ്. പക്ഷേ, അടിമകളായിട്ടല്ല, തികച്ചും സ്വതന്ത്രകളായിട്ട്.

പങ്കീൽ:— സ്വതന്ത്രകൂലാവുണ്! എന്നെക്കൊണ്ടു
ധികം പറ്റെപ്പിക്കു. അതാ മേട്രം.

ചാർട്ടി:— ഉത്തരം. ചായം, എത്രെങ്കിലും ചായം. പാഞ്ഞാ പേടിക്കത്തക്ക ഭീരുതൊന്നും എറിക്കില്ല. പരയ്ക്ക, ഞാണൊന്നു കേൾക്കട്ടെ. (വക്കീൽ മിണ്ടാതിരിക്കുന്നു) എന്നതാ? പഠിൻ രാവല്ലേ? എന്നാ ഞാൻ പോണം. (പോവാൻ തുടങ്ങുന്നു)

ഭേദം:— വരട്ടെ. പാവുനീ, നില്ലൂ. (വഴിയിലിറങ്ങി) ഞാൻ ചോർച്ച ആറപ്പി കളഞ്ഞു അന്നും. പാവുനീയെ കയ്യിൽക്കൊടുത്തുവെക്കണം.

വർഷം: 2021

கேவகி:— என்ன தாழ்மான்? நொருபுகளே
 னான் சோய்முள்ளி.

വകുപ്പിൽ:— ഏതു ഉദ്യോഗക്കാരാലും ഞാൻ തമിഴ്.

ദേവകി:—കാഴ്ചയ്ക്ക്, ട്രേഡ്. ഏതൊക്കെയാലും
 ഞാൻ കൊടുക്കാൻ പറഞ്ഞ് പോയില്ലേ. ഇനി ഞാ
 നത് കൊടുക്കട്ടെ. ഉൾ നന്നു.

പങ്കിൽ:— (ചോദ്യത്തോടെ) തരില്ലാന്ന് പറഞ്ഞില്ലേ? പിന്നെന്തിനാ ചോദിക്കുന്നത്?

வேகி:— ഞാൻ പിന്നെ ആരോടാ ചോയ്ക്കും? എനിക്ക് വേറെയാരാളിന്ത് ചോയ്ക്കാൻ? ഒരു സുഹൃത്തിനെപ്പറ്റി തന്നെയും എനിക്ക്? (തൊണ്ടയിടുന്നു)

വകുപ്പിൽ:— ഇനി മിണ്ടുന്നത്. കൈമാറ്റം ചെയ്ത തീയ്യദാ ഞാൻ.

ദേവകി:— നീച്ചായോ തരില്യാൻ?

വഷീൽ:— ഉവ്വ്, നീച്ചായി.

ദേവകി:— (സവ്യസനം) കഷ്ടം ഇത്ര സ്നേഹമേള
എന്നെ? എന്നെ സ്നേഹിക്കുകി തത്രട്ടോ.

വഷീൽ:— ത....രി....ല്യാ..

ദേവകി:— (കണ്ണീരിലാറാടിക്കൊണ്ട്) ഇദാ പാവു
നീ, എന്നെ സംഭാവന. (ചെയിന്റരികൊടുക്കുന്ന
പാവുതി വാങ്ങുന്നു)

വഷീൽ:— എന്ത്!

പാവുതി:— നെല്ലപ്പ. ഇതാണ് ഞങ്ങളുടെ സ്ഥാ
പനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശത്തുപോകുന്ന ഉദാഹരണം. നൂറു
പ്പി കി അങ്ങനെയ് കിട്ടുന്നത് നമ്പൂരി ചൊടക്കാൻ നോ
ക്കൂപ്പോ അങ്ങനെയ് കിട്ടീത് അങ്ങനെയ് കിട്ടിപ്പിടാം. ഞാ
വില്ലൊ പോട്ടെ, ദേവകി. രൊഴ് കഴിഞ്ഞ് കാണാം.
(പോകാൻ തുടങ്ങുന്നു)

വഷീൽ:— ആ ചെയിൻ കൊണ്ടുപോവാൻ ലീഗ
ലായിട്ട് വിങ്ങറക്കുകയാണത്രെ, അന്നാക്കിയ് നൊട്ടക്കം.

പാവുതി:— അതിന് സമാധാനം കോട്ടിൽ പറ
ഞ്ഞോളാം.

(പാവുതി പോകുന്നു. വഷീൽ ബുദ്ധിമുട്ടായി തല
താഴ്ന്നു.)

(കുട്ടൻ)

രംഗം: ൨൫൧.

സഞ്ജയം: പാർവ്വതിയുടെ ഭാര്യ. സമയം: പകൽ രണ്ടുമണി.

[പാർവ്വതി ചില കത്തുകൾ നോക്കി മറുപടി എഴുതുന്ന കിട വ്യാപാരയാഥിയിരിക്കുന്നു. ദേവകി വരുന്നു]

പാർവ്വതി:— വരൂ, ദേവകി, ഇരിക്കൂ.

ദേവകി:— ഉണ്ണാനിരിക്കുമ്പോൾ കത്തും കൊണ്ടാൽ വന്നത്. എന്നൊരു അടിയന്തരകാര്യം?

പാർവ്വതി:— (ഒരു കത്ത് ദേവകിയുടെ കയ്യിൽ കൊടുത്ത്) ഇത് വായിച്ചുനോക്കൂ.

ദേവകി:— (കത്തു നോക്കി) ദേവസേനയുടെ ഫാൻ ഡിന്റെ മാരകങ്ങളാലോ.

പാർവ്വതി:— ദേവസേനയുടെ കത്താത്.

ദേവകി:— (വായിച്ചശേഷം) ഇതൊട്ടും നിരീക്ഷിക്കേണ്ടതല്ല. ദേവസേന ഈ ആപത്തിൽനിന്ന് രക്ഷിക്കാൻ നമ്മളങ്ങേ ശ്രമം ശ്രമിക്കണം.

പാർവ്വതി:— ദേവസേനപ്പോലെ പരിജ്ഞാതരായോ ധാരാളം തന്റെയോളം ഒരു കട്ടേപ്പ രക്ഷിതാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ അത് നമ്മുടെ പ്രസ്ഥാനത്തിനുള്ള ഒരു പരാജയമാണ്.

ദേവകി:— ഇല്ലത്തുള്ളവരുടെ എതിർപ്പും തടവും വകവെക്കാതെ പോരാത്തു ധൈര്യം ഉണ്ടാവേണ്ട ദേവസേനയ്ക്ക്.

പാർട്ടി:— സിരസിജോ സിദ്ധാപുഷ്പം കൊടുത്താലത്തെ ദുരവസ്ഥപ്പറ്റി ആലോചിക്കാൻ വേണ്ട തന്റേടം ദേവസേനക്കുണ്ട്. ഇല്ലത്തുള്ളോരുടെ പിടിയിൽ വിട്ടുപോയാൽ വേണ്ട സഹായം പോന്നാൽ അലഞ്ഞു വാടാതെ ജീവിക്കാൻ കഴിയാത്ത വിശ്വാസം അവർക്ക് കൊടുക്കാം—അതാണ് നമ്മളുടെ ഉദ്ദേശ്യം. അവർക്കുവശപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും അതാണ്.

ദേവകി:— ഇല്ലത്തുനിന്നു രക്ഷപ്പെട്ടുപോന്നാൽ ദേവസേന തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിൽ ചേരാം. പണിയെടുത്ത് ജീവിക്കാൻ വേണ്ട കഴിവുണ്ടായാൽ പിന്നെ അവർക്കും ഒരു ഭാരമില്ല. അവളെ കൊണ്ടുപോയാൽ നമ്മളുടെ പോർക്കാരം വേണം.

പാർട്ടി:— അതേ—നമുക്ക് നാളെത്തന്നെ പോണം. അതിന്നു ദേവകിക്ക് അനുമതിയുണ്ടായി ആളെ അയച്ചത്. രാവിലെത്തന്നെ നല്ലത്. ഒരു കാര്യം കൊണ്ടു പോവാം.

ദേവകി:— അനേകമണിക്ക് തയ്യാറായി ഇവിടെ വരാം.

പാർട്ടി:— വരൂ! വല്ല തടസ്സമാക്കെ ചാഞ്ഞു നീക്കം.

ദേവകി:— ആ, അത് ഞാനും നിമിത്തമല്ല. ദേവസേന ആപത്തുനിന്നു രക്ഷിപ്പാൻ ഉള്ളത് നമ്മുടെ ദൈവമാണ്. അത് നിറവേറ്റാനുള്ള സഹായത്തിന് വേണ്ടി എന്ത് ത്യാഗം ചെയ്യാനും ഞാൻ തയ്യാറാണ്. പിന്നെ, ഒരു കാര്യം പറയാം.

വൃന്തീ: എത്ര പണക്കാരനായാലും ശരി കാമദേവനായാലും ശരി, അയാളുടെ അടിമയായിട്ട് ജീവിക്കാൻ ഇതാണ് എനിക്ക് സാധ്യമല്ല—അത് തീർച്ചയാണ്. അധികം നിബ്ബന്ധിച്ചാ താവാടിനേം പക്കീലിനേം വിട്ട് ഞാനൊൻപതാതെന്താ പ്രായം കൊണ്ടുപോരും.

പാർവ്വതി:— ഭർത്താക്കന്മാരിൽനിന്ന് ഭാര്യമാർ അകന്നു പോകാൻ ഇതല്ല നമ്മുടെ ആശയം; സമനിലയിൽ സ്വാതന്ത്ര്യത്തോടെ അവരൊന്നിച്ചു ജീവിക്കാൻ ഇതാണ്. ഒരു നിമിഷത്തിനേകിൽ അന്യോന്യം അകലാഞ്ഞു അത് സാധിക്കാൻ നോക്കണം. തിരെ സാധ്യമല്ലാത്ത അവസാനത്തെ പ്രയോഗിക്കാം വേണം. ഭർത്താവിനെ ഉപേക്ഷിച്ചു പോന്നാലത്തെ ഭവിയ്യത്തു നല്ലോണം ആലോചിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാവൂ. പോന്നത് പിന്നെ പശ്ചാത്തപിക്കാൻ എടുവയത്തരത്. അത് നല്ലോണം ഒരച്ചിട്ട് വേണം. അടിമത്തത്തിൽനിന്ന് രക്ഷനേടാൻ എന്തുതന്നെ സാഹസം പ്രവർത്തിച്ചാലും അധികാവില്ല. ഗുണദോഷങ്ങളാലോചിച്ചു വേണമെന്നുള്ള.

ദേവകി:— ഇതിന്റെ അർത്ഥം ഞാൻ നല്ലോണം മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കറച്ചുകാലായിട്ട് എന്നെ ഇരുത്തി ചിന്തിപ്പിക്കാൻ ഇതാണ് ഈ വിഷയം. അതിന്റെ അവസാനം നാളെ കാലത്ത് അറിയാം. എന്തിനെ ആയാലും കാലത്ത് എടുമെന്നിച്ച് ഞാനിപ്പോൾ ധാർമ്യമുണ്ട്.

(കുട്ടൻ)

രോഗം: കമ്പനി.

സ്ഥലം: വകീലിന്റെ മുറി. സമയം: രാവിലെ ഏഴു മണി.

[നിരോധിതവേഷനായി വകീൽ കസേരയിലിരുന്ന് കാപ്പികടിക്കുന്നു. ദേവകി കളിച്ചു "സമീപിക്കൂ" വാക്യം വേഷത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു കാപ്പിപ്പിടിക്കുന്നു]

വകീൽ:— ഇന്നെന്താ വല്ലു് അത്രേണ്ടോ?

ദേവകി:— അന്തർജനസമാജംവകായി ഒരു ലി കിൽ പോവാൻണ്ട്.

വകീൽ:— എങ്ങട്ടാ? കേൾക്കട്ടെ.

ദേവകി:— അകലത്തു് പോയിട്ടില്ല. വൈകുന്നേരം വരും.

വകീൽ:— എങ്ങട്ടാന്നും എന്താ കാര്യംന്നും പാ യ്യാ— അറിയാണല്ലോ.

ദേവകി:— നിങ്ങൾക്കു് വേണ്ട കാര്യംന്നാ പറ്റു.

വകീൽ:— അങ്ങനെയൊരാൾ ഉണ്ടല്ലോ. തോന്നു ന്നോ തോന്നുവഴിക്ക് പോയ്ക്ക്, എങ്ങട്ടാന്നും എന്തി നാന്നും ഒന്നും പായാണ്ടോ?

ദേവകി:— ഇന്നു കാര്യത്തിനാന്ന് പാഞ്ഞാ അപ്പ തിന് സമ്മതം ഉണ്ടല്ലോ. അത് നിരീക്ഷിച്ചാ പായാണ്ടാമി ണ്ടു്.

വക്കീൽ:— വേണ്ടകാര്യങ്ങളും വിരോധാഭാസം പരമാവധി. മുൻസിപ്പിന്റെ വീട്ടിലേക്കോ സമുദായമന്ത്രിയുടെ ഭക്തിപ്രസംഗം കേൾക്കാനോ-ഇല്ലേ, അങ്ങനെയുള്ള നല്ല കാര്യങ്ങൾക്കുമ്പോൾ ഞാനെന്നും പരമാവധി, പരമാവധി.

ദേവകി:— അങ്ങനെയൊന്നും, അതേത്തരം പോലാണ്.

വക്കീൽ:— ഉം, എന്തിനാത്?

ദേവകി:— അവിടുത്തെ ദേവസേന സിരസിക്ക് സിദ്ധാപ്തക്കാരാ വില്ലാൻ നിശ്ചയിച്ചുകൊണ്ടു. വേഗം ചെന്ന് രക്ഷിക്കണമെന്ന് ദേവസേന എഴുതിയിട്ടുണ്ട്.

വക്കീൽ:— അതിനില്ലാ നമ്മളെന്താ ചെയ്യാം?

ദേവകി:— പോയി രക്ഷപ്പെടുത്തണം, അതെന്ന.

വക്കീൽ:— സിരസിക്ക് സിദ്ധാപ്തക്കാരാ കൊടുക്കുന്നത് ശ്രോണല്ല; ആ കട്ടിടപ്പൻ കൊടുക്കാനും തൊറ്റ വേക്കാനും കൊല്ലാപ്പിന്നെ രക്ഷപ്പെടാൻ ഇതൊക്കെ ഇതിരി വെക്കമാണ്. ലിഗലായിട്ടുണ്ടെന്ന പല കൊഴപ്പമാണ്.

ദേവകി:— കൊഴപ്പങ്ങളായാലും ശരി, ഉണ്ടായില്ലെങ്കിലും ശരി, ദേവസേന രക്ഷിക്കാൻ ഞങ്ങളും അങ്ങനെയൊക്കെ ശ്രമിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വക്കീൽ:— ഞങ്ങൾക്കും, പിന്നെ ആരും? ആ പാവ്തിയായും, അല്ലേ?

ദേവകി:— അതേ, പാവ്തിയെന്ന.

വക്കീൽ:— ശ്രമിക്കുന്നതാണ് തീരുമാനിച്ചോണ്ടാ യോ? എന്താ ശ്രമിക്കാം? അതിന്റേപ്പോലും, വോ?

ദേവകി:— ഞങ്ങളുവടെച്ചെന്ന് ദേവസേന കൂട്ടി കൊണ്ടുപോയോ. അതുതന്നെ.

വഷീൽ:— നിങ്ങളുടെ ചെമ്പറത്താൽ കൂടെയുണ്ടോ പോരാൻ അതിനെത്താലാണോ?

ദേവകി:— ഭ്രാന്തല്ല. അതോണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കൊരപ്പ. സ്വന്തമുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടിൽ ദേവസേന ഞങ്ങളൊന്നിച്ചു പോയോ.

വഷീൽ:— പോകണമെന്നു ചെക്കോ, എന്നാലോ? എവടെയോ അതിനെ പാപ്പിക്കാം, ആരെ ചെലവ് നടത്താം അങ്ങനെ വലതുണ്ട് മേപ്പട്ടാലോചിക്കാൻ.

ദേവകി:— അതിനെപ്പറ്റി ഞങ്ങളോലോചിച്ചിട്ടുണ്ട്. വെക്കമൊന്നുണ്ടായില്ല. തൊഴിൽകേന്ദ്രത്തിൽ താമസിപ്പിക്കാം.

വഷീൽ:— ഇല്ലത്തുളളതൊക്കെ സമ്മതപ്രാപ്തം ഒരു പെൺകുട്ടിയെ ദുഷ്ടമായിത്തീർത്തുകൊണ്ടുപോകുന്നുണ്ടെങ്കിൽ കേന്ദ്രവാൻ വഴിണ്ട്. ഇവടെത്തെ സ്ഥിതിക്ക് അതൊക്കെ പോരായ്മ. ആ പാപ്പതിനെപ്പോലെയുള്ളൊരുവനെ അതു വാകാം.

ദേവകി:— ഒരു സാധുക്കളേ നമുക്കു നമുക്ക് രക്ഷിക്കുന്നത് നിങ്ങളുടെ പക്ഷമാണ്, അല്ലേ? എന്തിനാലാണല്ല, അഭിമാനം.

വഷീൽ:— അഭിമാനം! ഒരു പെൺകുട്ടിയെ പറ്റാത്ത ചാട്ടമെക്കോറി പെരുവഴിയാക്കുന്നതല്ല, നിങ്ങളെ അഭിമാനം? ഒന്നും വലുതാണെങ്കിൽ വാ

അതാമതി. അതിനൊന്നും പൊറപ്പെട്ടുണ്ട. അതാ നല്ലത്. കേസ്സും കൂട്ടോം ആയുര ശേഷമേയായ വേണലോ കെട്ടിത്തരിയിയാൻ.

ദേവകി:— ഇനി അതൊന്നും പൊറപ്പെട്ടുവെച്ചു. പോവാൻ ഞാൻ പറയുകഴിഞ്ഞു. ദേവസേനാ രക്ഷി ക്ഷണത്തിന്ന് അറവണ എല്ലാ പേരിയ്ക്കത്തും അനുഭവിക്കാൻ ഞാൻ തയ്യാറാണ്.

വകീൽ:— (ഇങ്ങിനെയാണു്) ആഹാ, എനിക്ക് സമ്മതമല്ലാത്തതും? അതുംയോ ധിക്കാരം? അതു ത രാപിപ്പ.

ദേവകി:— ഷോഭിക്കാണ്ടതില്ല. ഞാൻ യാതൊ ന്ന ധിക്കാരം പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. എന്റെ മാനുഷാ ക്ഷിപ്തസമരമിട്ട് ഞാൻ പ്രവർത്തിക്കും. അത് മറുത്തോ രടെ ഇപ്പോഴിനി സ്ഥലികൊടുക്കാൻ കരുക്കൊല്ല.

വകീൽ:— എന്ത്! അതു താനൊന്നിത്തം ഇ പ കെ തരാപിപ്പ. ഞാനാ പറയാൻ. പാടില്ലാ പോവാൻ.

ദേവകി:— പാടില്ലേ? കരു കാണുണ്ട്: നിങ്ങളും ഞാനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം എന്താണിതോ? ഭാര്യയും ഭർത്താവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമാണ്. അടികൾ യജമാന നും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമല്ല. ഇത്രനാളും നിങ്ങളു് നേരെ യാവുന്നു നിമിട്ട്, നിങ്ങളു് നേരെയായി കണ്ടാൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹിച്ച്, ഞാനെല്ലാം സഹിച്ചു. ഇനി നിങ്ങളെ താനൊന്നിത്തങ്ങളു് സഹിക്കാൻ ഞാൻ വി ചാരിക്കുന്നില്ല. എന്റെയ്ക്കുംപോലെ നടക്കാൻ എനി ക്കധികാരം അധികാരമാണ്. ഞാൻ പോണം.

വക്കീൽ:— (കൈവിടിച്ച്) ഭ്രാന്തത്തി, പുറോ
കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് എന്റെ സമതലപ്രാണെ? എന്നാ
കാണണമോ, ആ പ്രതിചാരശാലകളെല്ലാത്ത പോക്ക്!

ദേവകി:— (വെട്ടെന്ന് കൈ തട്ടിനിർത്തി സങ്കട
ത്തോടും ദേഷ്യത്തോടുകൂടി) പ്രതിചാരശാല! ഭ്രാന്ത
ത്തി! ഹെ? നിങ്ങളു് പുരുഷനാണല്ലോ? സ്വാതന്ത്ര്യം
പുരുഷന്മാർക്കും സിംഹിതയ്ക്കും സ്ത്രീകൾക്കും കത്തുകയാണ
ല്ലോ? പ്രതിചാരശാല! ഭ്രാന്തത്തി! (പൂർണ്ണ ചരട്
പൊട്ടിച്ച്) താൻ പ്രതിചരിക്കാവാനെ വരുമ്പോൾ ഉ
ത്തുടി കൊണ്ടുപോയ—(മുമ്പേതെന്ന് വലിച്ചെറിഞ്ഞു
പോകുന്നു)

നഗ്നത: വസ്ത്രം.

സ്ഥലം: അമാത്താന്റെ പുരുഷം. സമയം: രേഖിപ്പു കാലത്തുണ്ടി.

[പ്രെസ്തൈക്കോസ്റ്റോവെങ്കി ചോയി മെങ്ങിവന്ന അപ്താൻ നവുതിരി യാത്രാവേഷത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു പുരുഷപ്രതിയിന്മേൽ ഇരിക്കുന്നു. മുറുക്കൻ ഓവിക്കുന്നു.]

അപ്താൻ:— അമ്മേ, അമ്മേയ്യേ അകത്തു്? ഈ ഉമ്മെന്തൊന്നു കാണണമോ. (അമ്മ പുറത്തുനിന്നുവന്നു പുരുഷത്തോടു ചേർന്നു വന്നു വെട്ടിക്കൊണ്ടു പോകുകയും ചെയ്തു.)

അമ്മ: അമ്മ:— എന്താ ചെലവ് വരണം? ഞാൻ അകത്തേക്കു് നിശ്ചയം?

അപ്താൻ:— വേണ്ട. വെണ്ണയൊക്കെ ആണ്. മിസ്റ്ററസ്റ്റാമാരൊക്കെക്കും.

അമ്മ: അമ്മ:— നമ്മളേക്കുണ്ടാൻ ചുട്ടെടുത്തുവരാൻ രണ്ടാട്ടു് (ഇരിക്കുന്നു) സ്ത്രീകളെഴുന്നള്ളുന്നോരത്രേ. (ചാറ്റിയും ദേവകിയും ഒരു വശത്തു് പ്രവേശിച്ചു മറ്റൊരുവശത്തു് പോകുന്നു) കളിച്ചു് വല്ലോ കഴിച്ചു്ല്ലേ അപ്താൻ? പോന്നത്, കട്ടാ?

അപ്താൻ:— പോന്നേക്കു്? അതിനൊന്നും സമയം ബാക്കില്ല. നന്നാ നേഞ്ഞോ വെണ്ടി. വെണ്ടി

എറങ്ങി നോക്കൂപ്പോ ബസ്സൊന്നുണ്ട്; കൈ സ്കൈക്കോ
ത്രേ. പിന്നെ കായിൽ പോയ് കളിച്ച് കാപ്പി കഴിച്ചി
ഷ്ട് നടന്നു.

അമ: അമ്മ:— സ്രേഷ്ടാലോ?

അപ്ഫൻ:— പണിട്കാണിരിക്കാം.

അമ: അമ്മ:— ബസ്സിൽ കേറീയത് ഓടിക്കാൻ
പറഞ്ഞാ കൂട്ടാക്കിലോ, അല്ലേ?

അപ്ഫൻ:— മാരന്നാ കാലത്ത് ആയ്നൂണ് ക
ഴിഞ്ഞു വൈനേരം അങ്ങട് പോയ്ന്നോ വെച്ചിട്ട് ഇ
ത്. സക്രൊക്കെ വൈനേരം മതി. വൈനേരത്തോല
വക്കീലനാക്കും മല്ലിസ്രേട്ടനാക്കും വരാൻ പററുള്ളു. ഈ
യ് കഴിഞ്ഞത് രാത്രിവണ്ടിക്ക് പോയാം, കാരേല്ലിട്ടിട്ട്
യ്.

അമ: അമ്മ:— അതേതായാലും നന്നായി. എന്നി
കിങ്ങനെ പേടിയാവാം: തെക്കോടെയോ മരുത്തില്
വെക്കുകൊട മൊടക്കാൻ കൊറെ സക്കോതം ആത്തേമ്മാ
രോളം കൂടി ചെന്നുത്തം എന്നിട്ട് പോലീസ്സാൽ വന്നിട്ടേ
യിയ കഴിപ്പിച്ചേന്നും—ആരേപറഞ്ഞേ—ഇട്ടിച്ചിത്രന്ത്രേ
രക്ഷം വെറണാളിന് വന്നാപ്പാ.

അപ്ഫൻ:—എന്നിങ്ങോത പേടീല്ല. വെറുതേല്ലാ
മല്ലിസ്രേട്ടിനൊക്കെ കണിയിട്ട് ഇത്. ഇവടെവന്ന്
കൂട്ടം തടസ്സം കാട്ടേ പടൻ ചെന്നും, സംശോനുള്ളൂ,
കാല് തച്ചൊടിക്കും—ആരാത്താലും വേണ്ടില്ല.

അമ: അമ്മ:— അതൊന്നും കൂടാണ്ടെ കഴിഞ്ഞാ
മതിയാൻ.

അപ്ഫൻ:— മറുഭൂതാൽ വന്നില്ലാ വേദം, അ
മ്മേ?

അമ്മ: അമ്മ:— ഇല്ല. തേതി മറന്നാ ഉമ്മയ്ക്കു വ
ന്നുന്ന് പറഞ്ഞയച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ രാമിലെ വരുന്ന
പറഞ്ഞു. ഇന്നാരുടെ പറഞ്ഞു ഇന്നലെ അറബിക്ക്
വിശ്വാസമേ.

അപ്ഫൻ:— പൊറമെ ആളുകൾ കൊല്ലാ
കൊല്ലാം. സകലാകെ കന്നു നന്നാക്കിത്തീർക്കലോ.
ഇവടെയാളാ അമ്മല്ലാണ്ടെ ആരുലൊന്നും.

അമ്മ: അമ്മ:— ഏതെന്നൊക്കെത്തന്നാവില്ലേയ്.
നാട്കളേ കടന്നാ വല്ലതും തട്ടിമറിക്കോറോ ഞാവു.

അപ്ഫൻ:— അടിയാമോട്ടം വാങ്ങേണ്ടതും കൊ
പ്പറഞ്ഞിട്ടില്ലേ?

അമ്മ: അമ്മ:— ഇപ്പൊത്തന്നെ ട്രാഫോട് പാ
രേയ്ക്കും. ഇനി കളിച്ചുപറോളം. നേരം ശ്രാമി.
ഞാൻ ഉണ്ണാനിരിക്കായി. (പോകുന്നു)

അപ്ഫൻ:— പറഞ്ഞോടാ, പറഞ്ഞോടൻപ്രയുടെ?

പറഞ്ഞോടൻ:— (അണിയറയിൽ) റാൻ. അമ്മാ
നന്നയ്ക്കുള്ള കൽപ്പെണ്ണ അടുപ്പത്താ.

അപ്ഫൻ:— ആ ശല്യനെ എളിച്ചിട്ടില്ലേ തെരു
മുറന്ന കൊടം?

പാ:— (അണിയറയിൽ) രണ്ടുകൊടേണ്ടാമൂന്നാ
വെടോണ്ടത് വെടോണ്ട.

അപ്ഫൻ:— നന്ന ശ്രോണല്ലാണെ കിട്ടുംച്ചാ മ
ണ്ടാലും കഴിച്ചുട്ടാൻ.

പാ: (അണിയറയിൽ) തണ്ണീരൊരു തുള്ളി തൊ
ടിക്കരുന്തും വെലേലിത്തിരി കേൾപ്പെടുത്താൻ വേടോ
ണ്ടിട്ടുണ്ട്, വെടോണ്ട്.

അപ്ഫൻ:— എരോമൻ എന്താ വരാത്താവാ?
കേസ്സുണ്ടായോ ഒരു വിവരോല്ല.

(അമ്മ പലകയും കയ്യിൽ പിടിച്ച് പരിഭ്രമിച്ച്
വരുന്നു)

അമ്മ: അമ്മ:— ദോഷം കൂട്ടാ, നഞ്ഞ ഇവരെക്കാ
ലും മാ പോണേയ്. ഞാൻ പഠത്തിട്ട് ഒരു കൂട്ടോല്ല.

(പാർവ്വതി, ദേവകി, ദേവസേന ഇവർ മറുവശത്തു
ടെ പ്രവേശിക്കുന്നു)

അപ്ഫൻ:— (ദേവസേനയോട്) നികുവടെ.
എങ്ങോ പോണ്? (പാർവ്വതിയോടും ദേവകിയോടും) ഉം,
നിങ്ങക്ക് പോവാം.

ദേവസേന:— ഞാനിവരെടുക്കൂടെ പോവാ.

അപ്ഫൻ:— പോവേ? ജന്തു! തെരണ്ടിരിക്കുന്ന
പെങ്കടാവാണൊക്കെ മാനേപാ? (പാർവ്വതിയോട്)
പോവാണല്ലോ പഠത്തിന്? ഇതിനായി വരേ, പ്ലേ?
ധൂമകേതുക്കുളി!

അമ്മ: അമ്മ:— ഞാൻ നിരീശ്വേണ്ടായില്ലേ. പാ
ലപ്രത്താത്തേത്താൻ പഠത്തിനെ പെങ്കടാവാത്രേ.

അപ്ഫൻ:— എന്തിനാതായാലും വേണ്ടില്ല. എ
ന്താ നികുണേ, പോവാണേ? പാർവ്വതിയെ പോലീ

സ്റ്റീക്കറുടെ കയ്യിൽനിന്നു കിട്ടിയ മതിയായില്ലേ? എന്റെ കയ്യിനും കിട്ടുന്നോ?

പാർട്ടി:— ബെഞ്ചറോക്ക് അടി പൂർണ്ണമാണ്. ദേവസേനകൊണ്ടു ബെഞ്ചർ പോവൂ. അതിനാ ബെഞ്ചർ വന്നുവെന്നത്.

അപ്പോൾ:— എന്നാ അത് തരാവില്ല. തൊണ്ടിയിരിക്കുന്ന പെർട്ടാക്കളെ പിടിച്ചു കൊണ്ടോടോ? അത്രായില്ല, ഇവടെ.

ദേവകി:— നാളെ എന്തായാലും ദേവസേന ആരും എവടെത്തന്നെയും തുടർച്ചയായ് ആകെ കൊടുത്ത് ഭാരം ഉഴിക്കുന്നല്ലോ പെർട്ടാക്കളെ? അത് ബെഞ്ചറുടെ കയ്യിൽ പോയെന്നു കേൾക്കുന്നു. ഇവടെ ഭാരം വയ്ക്കുന്നല്ലോ; നാസ്തരിക്ക്?

അപ്പോൾ:— കൊടുക്കാൻ നിവീക്കുന്നോണ്ടെന്നു കൊണ്ടുവാൻ പാടില്ലാന്ന് പറഞ്ഞത്.

ദേവസേന:— ഇങ്ങനെ കൊടുക്കുന്നത് എനിക്ക് സമ്മതല്ല. ബെഞ്ചറോടുകൂടിയും പോയി എന്റെ പാട്ടു നോക്കിക്കൊള്ളാം.

അപ്പോൾ:— നെന്റെ സമ്മതം നോക്കുന്നു. അത്രായില്ല ഇവടെ അകത്തേക്ക് പോയാല്ലോ പറഞ്ഞത്.

ദേവസേന:— എന്നെ ബാധിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ എന്റെ സമ്മതം നോക്കേണ്ടതല്ല. ആകെക്കൂടിയും പിടിച്ചുകൊടുക്കുന്നതും തരാവില്ല. അകത്തേക്കല്ലാ പൊറത്തേക്കെന്നു പോണ്. നടുക്കു പാർട്ടി! നോക്ക് പോവൂ.

അപ്ഫൻ:— എന്നാ കാണണോ? നിഷ്പടെ,
ചെങ്കിണേ.

ദേവകി:— മാറ്റ അങ്ങട്. തട്ടക്കാൻ വരാം? ത
നേരടല്ലാന്റെ കത്രെ കാട്ടണ്ട. അതാ നല്ലത്.

അ: അമ്മ:— ഇത്ര വല്ലെ, ചെങ്കടാങ്ങുയ്യോർ.
ഇനി എന്താചേണ്ടൻറീശ്വരാ.

പാപ്പതി:— മന്നം ചേണ്ട. ദേവസേന ഞങ്ങളെ
കൂടെ പോന്നോട്ടെ. അതിനെ തട്ടക്കാഞ്ഞാ മതി. (ദേവ
സേനയോടു) വത്ര. നോക്ക് പോവ്. (മൂന്നാളും ചോ
വാൻ പോകുന്നു)

അപ്ഫൻ:— ഞാനോടല്ലേ പരഞ്ഞു, പോവാൻ
പാടില്ലാന്ന്? അവടെനിക്ക്. (ദേവസേനയുടെ കൈ
പിടിക്കുന്നു)

ദേവസേന— കയ്യ് വിട്ട. (കുതറി വിടുവിക്കുന്നു)

പാപ്പതി:— (ദേവസേനയെ മാറിനിർത്തി) അങ്ങ
ട് മാറിനിന്നോട്ടു മത്സരിക്കൂ. അതാ നല്ലത്. ചെങ്ങ
കിടാങ്ങളെ പണത്തിന്റേചേണ്ടി വിടണോ. എന്നിട്ട്
പേര് ചെങ്കൊടാനം. ഇതൊക്കെ ആരും മനസ്സിലാ
ക്കില്ലാന്നിരിക്കണമോ? ദേവസേനക്ക് അമ്മേ അച്ഛ
നും ഇല്ലാച്ചിട്ട് പണത്തിന്റേചേണ്ടി അതിന്റെ ജീവിതം
പാഴാക്കൂ ആരും ചോദിക്കാൻല്ലാന്ന് നിമിച്ച്, അല്ലേ
മത്സരം മനുഷ്യസ്നേഹംല്ലാത്ത ഈ വക കാര്യങ്ങളെ
കാട്ടാൻ നാണയ്യല്ലോ. വല്ലെ പരിസ്താത്രെ പരിസ്താ
രി! കഴിഞ്ഞതൊക്കെക്കഴിഞ്ഞു. ഇവിടെ അത്രമേൽക്ക
വന്നാ അതിന്റേശേഷം. നോക്ക പോവ്.

അപ്രമാൻ:— നീയാടി എന്തെ ഗുണഭോഷിക്കാൻ.

[അപ്രമാൻനമ്പൂരി പാപ്പതിയെ ചോരി ദേവസേനയെ വികിക്കാൻ നോക്കുന്നു. പാപ്പതി: “ഉദ്യോ” എന്നു പറഞ്ഞ് ഉന്തിയിട്ട് എല്ലാവരെയും വിചാരിക്കുന്നു.]

(കുറ്റൻ)

— —

നിങ്ങൾ വായിച്ചുവോ?

1 ഉഷസ്സ്
കേശവദേവിന്റെ ചെറുകഥാസമാഹാരം 1—4—

2. പ്രതികാരദേവത
(അക്ഷിത്തം) 0—4—

3. ആഗസ്റ്റ് പതിനഞ്ച്
പട്ടേരി (തുള്ളൽ) 0—4—

4. കണ്ണീർമൊഴി. (കെ. എം. സി) 0—4—

അച്ചടിയിൽ

1. പ്രേമ്ജി പാട്ടനം.
(മുഖമ്ജി) 0—4—

2. മെന്തഗാനം. ” 0 12—

3. പോരവഴി.
(വി. ടി. യുടെ ചെറുകഥകൾ) 0 12—

ആവശ്യപ്പെടുക:—

യോഗക്ഷേമം ലിമിറ്റഡ്,
തൃശ്ശിവപേരൂർ.